

**Примітки до річної фінансової звітності
за 2023 рік ПрАТ «СК «Надійна»**

1. Інформація про компанію

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Надійна», далі «Товариство», (місцезнаходження: вул. Вишгородська, будинок 45А/6, офіс 8, місто Київ, 04114, ЄДРПОУ 34350924) було засновано 11.05.2006 року (протокол б/н від 06.05.2006 року).

Історія Товариства:

11 травня 2006 року було зареєстровано Закрите акціонерне товариство «Страхова компанія «НАДІЙНА» зі статутним капіталом 8 000 000,00 грн.; статутний капітал поділено на 8 000 простих іменних акцій, номінальною вартістю 1 000,00 грн. кожна. Засновниками Товариства були 3 юридичні особи – резиденти України, а саме: ТОВ «ФГ «ПАРТНЕР», ТОВ «ІК «ІНТАР-ІНВЕСТ», ТОВ «ФІНРЕЄСТР». Товариству присвоєно код ЄДРПОУ 34350924. Статутний капітал Товариства було сформовано та сплачено в повному обсязі відповідно до вимог чинного законодавства України.

11 липня 2006 року ЗАТ «СК «НАДІЙНА», згідно розпорядження Держфінпослуг №5994, отримав свідоцтво про реєстрацію фінансової установи.

В 2007 році відбулась зміна складу акціонерів, а саме: первинні акціонери (3 юридичні особи – резиденти України) продали свої акції 3 фізичним особам – резидентам України: Дмитрієвій В.В., Юріну І.О., Юрній Л.Г.

В лютому 2011 року на виконання вимог чинного законодавства України, Товариство змінило назву з Закритого акціонерного товариства «Страхова компанія «НАДІЙНА» на Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «НАДІЙНА».

У вересні 2012 року відбулось збільшення статутного капіталу Товариства з 8 000 000,00 грн. до 15 000 000,00 грн. шляхом реінвестиції дивідендів.

Протягом 2014 року відбулась зміна складу акціонерів, а саме: первинні акціонери (3 фізичні особи – резиденти України) продали свої акції 11 фізичним особам – резидентам України, що підтверджується Актами про виконання договорів купівлі-продажу цінних паперів.

В 2015 році відбулась зміна керівника Товариства, а саме: замість Юріної Людмили Геннадіївни було призначено Ісаєва Микита Костянтиновича.

В 2023 році відбулася зміна керівника Товариства, а саме: замість Ісаєва Микити Костянтиновича було призначено Зуєву Марину Валеріївну.

В 2021 році відбулась зміна складу акціонерів, а саме: акціонер Антоненко А.М. продала свої акції іншому акціонеру Шабаш Р.І., таким чином, до складу акціонерів Товариства входить 10 фізичних осіб – резидентів України. Станом на 31.12.2023 року акції Товариства розподіляються між акціонерами наступним чином:

Найменування юридичної особи чи П.І.Б. фізичної особи, яка є засновником чи учасником страховика	Місцезнаходження юридичної особи чи паспортні дані фізичної особи, яка є засновником, учасником, акціонером страховика	Частка в статутному фонді, грн., у т.ч.	Частка в статутному фонді, %	Заборгованість засновника чи учасника страховика за внесками до статутного фонду страховика, грн.	Заборгованість засновника чи учасника страховика за внесками до статутного фонду страховика, %
Яценко Юлія Володимирівна 3027314340	Паспорт 005254332 виданий 25.09.20р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Боднар Ольга Павлівна 3161501789	НЮ №236180, виданий Гусятинським РВ УМВС України в Тернопільській області 20.11.2010р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Жураховська Наталія Борисівна 2606304165	№275406, виданий Кіровським ВМ Кіровоградського МВ УМВС України в Кіровоградській області 28.12.2010р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Загнойко Оксана Михайлівна 2734204462	СН №078673, виданий Дніпровським РУГУ МВС України в м. Києві 24.10.1995р.	750 000,00	5	Не має	Не має
Згода Ольга Мойсеївна 2274815801	СС №001036, виданий Івано-Франківським МУВС МВС в Івано-Франківській області 29.08.1995р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Песиголовець Яніс Олександрович 2889009357	АЕ №031854, виданий Тернівським РВ Криворізького МУ УМВС України в Дніпропетровській області 23.01.1996р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Сіпунова Світлана Сергіївна 2941512240	СН №433513, виданий Московським РУ ГУМВС України в м. Києві 04.03.1997р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Синельниченко Юлія Павлівна 2915108342	СО №792175, виданий Подільським РУ ГУМВС України в м. Києві 29.01.2002р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Фафруник Віталій Богданович 3011704056	МС №509843, виданий Гусятинським РВ УМВС України в Тернопільській області 24.02.1999р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Шабаш Роман Іванович	СН №433674, виданий Московським	2 850 000,00	19	Не має	Не має

2662311573	РУ ГУМВС в м. Києві 04.03.1997р.			
Всього		15 000 000,00	100	

Товариство є юридичною особою, керується у своїй роботі чинним законодавством України, має свою печатку, розрахункові рахунки, код ЄДРПОУ.

Предметом безпосередньої діяльності Товариства є страхування, перестрахування і фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням, а також наданням послуг для інших страховиків на підставі укладених Угод про спільну діяльність та здійснювання будь-яких операцій для задоволення особистих господарських потреб.

Метою діяльності являється вдосконалення і розвиток страхових послуг; посилення страхового захисту здоров'я громадян, майнових інтересів юридичних і фізичних осіб; відповідне отримання прибутку і задоволення на підставі отриманого прибутку соціально-економічних і матеріальних інтересів акціонерів Товариства.

Види діяльності за КВЕД є:

65.12 - Інші види страхування, крім страхування життя.

65.20 - Перестрахування.

Страхова компанія здійснює свою діяльність відповідно до ліцензій, зазначених в таблиці нижче:

№з/п	Вид страхування	№ ліцензії	Термін дії ліцензії
<u>у формі обов'язкового:</u>			
1	Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	АЕ №198650	безстроковий
<u>у формі добровільного:</u>			
2	страхування наземного транспорту (крім залізничного)	АЕ №284200	безстроковий
3	страхування майна [крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)]	АЕ №284201	безстроковий
4	страхування медичних витрат	АЕ №284202	безстроковий
5	Страхування від нещасних випадків	АЕ №284203	безстроковий
6	страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	АЕ №284204	безстроковий
7	страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	АЕ №284211	безстроковий
8	страхування фінансових ризиків	АЕ №284212	безстроковий
9	Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	АЕ №284213	безстроковий
10	страхування відповідальності перед третіми особами [крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)]	АЕ №284214	безстроковий
11	Страхування кредитів	б/н	бестроковий
12	Добровільне страхування сільськогосподарської продукції	б/н	бестроковий

Органами управління Товариства згідно Статуту є:

- Загальні збори акціонерів Товариства;
- Наглядова рада;
- Президент.

Органом контролю є Ревізор.

Вищим органом управління Товариства є Загальні збори акціонерів.

Наглядова рада і Президент здійснюють управління поточною діяльністю Товариства в межах своєї компетенції.

Товариство також забезпечує функціонування ефективної системи контролю за фінансово-господарською діяльністю Товариства

Членство її професійних організаціях та установах: Страхова компанія являється членом Асоціації «Страховий бізнес».

Кількість працівників: станом на 31 грудня 2023 року - 14 осіб

Фактична адреса Товариства: вул. Вишгородська, будинок 45А/6, офіс 8, місто Київ, 04114

Телефон: 044 428 14 19

Електронна адреса: office@nadiyna.com.ua

Сайт: <https://nadiyna.com.ua/>

Президент: Зуєва Марина Валеріївна

2. Загальна основа формування фінансової звітності

2.1. Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Товариства складена у відповідності з вимогами чинного законодавства, керуючись основними вимогами щодо розкриття інформації за Міжнародними стандартами фінансової звітності («МСФЗ»), Методичних рекомендацій щодо застосування міжнародних стандартів фінансової звітності для страхових компаній в Україні.

Метою облікової політики ПрАТ «СК «Надійна» є складання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), прийнятими Радою з МСФЗ.

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 1 січня 2023 року, що офіційно оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Товариство керується чинним законодавством України, у тому числі Законами України: «Про господарські товариства», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про страхування», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», Податковим кодексом України, нормативно-правовими актами Національного банку України, внутрішніми регламентуючими документами, які визначають порядок здійснення підприємством господарських операцій, а також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

У зв'язку з впровадженням застосування МСФЗ 17, Товариством було ретроспективно трансформовано звітність за 2023 рік, затверджено її до випуску 01.03.2024 та перевипущено її 09.04.2024.

2.3. Припущення про безперервність діяльності

При підготовці фінансової звітності керівництво Товариства оцінює спроможність підприємства продовжувати свою діяльність. Фінансова звітність складається на основі припущення безперервності діяльності відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Станом на дату випуску цієї фінансової звітності Компанія дотримувалася усіх зовнішніх регуляторних вимог. Керівництво планує своєчасно обслуговувати зобов'язання Компанії у відповідності до умов укладених договорів. Компанія має достатній обсяг ліквідних активів (грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках, короткострокові інвестиції в цінні папери) для покриття короткострокових фінансових зобов'язань та страхових резервів. Виходячи з наступних прогнозів керівництво Компанії не очікує проблем з ліквідністю та дотриманням регуляторних вимог.

У разі найгіршого сценарію розвитку подій, за якого інтенсивні воєнні дії відбуватимуться по всій території України, можна припустити, що це матиме вплив на діяльність Компанії, тривалість якого неможливо спрогнозувати. Ці обставини являють собою фактор невизначеності поза контролем Компанії.

На дату затвердження звітності Компанія функціонує в нестабільному середовищі, яке пов'язане в першу чергу з військовою агресією Російської Федерації проти України. Ці події та умови разом з кризовими явищами, які значно поглибилися після початку війни проти України, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Проте, Керівництво Компанії вважає, що підготовка цієї фінансової звітності на основі припущення, що Компанія здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі, є обґрунтованою, оскільки Компанія вжила певних ініціатив, направлених на покращення фінансових показників діяльності та ліквідності Компанії.

У разі ж, якщо фінансова звітність складається не на основі припущення безперервності діяльності, цей факт розкривається у звітності разом з основою, використаною при підготовці фінансової звітності, а також причиною, по якій Товариство вважається нездатним безперервно продовжувати свою діяльність.

3. Суттєві положення облікової політики

3.1. Основи оцінки, застосована при складанні фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості та справедливої вартості або амортизаційної собівартості окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Оцінка справедливої вартості здійснюється з використанням методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Такі методи оцінки включають використання справедливої вартості як ціни, яка була б отримана за продаж активу, або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Зокрема, використання біржових котирувань або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

3.2. Загальні положення щодо облікових політик

3.2.1. Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ, зокрема, МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

3.2.2. Інформація про зміни в облікових політиках

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

3.2.3. Форма та назви фінансових звітів

Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», та форми Приміток, що розроблені у відповідності до МСФЗ.

3.2.4. Методи подання інформації у фінансових звітах

Згідно МСФЗ та враховуючи НП(С)БО 1 Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі "функції витрат" або "собівартості реалізації", згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у "Звіті про рух грошових коштів" здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

3.3. Облікові політики щодо фінансових інструментів

3.3.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Товариство визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі відповідно до МСФЗ, коли і тільки коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

За строком виконання фінансові активи та фінансові зобов'язання поділяються на поточні (зі строком виконання зобов'язань до 12 місяців) та довгострокові (зі строком виконання зобов'язань більше 12 місяців).

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу суб'єкта господарювання для управління фінансовими активами;
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Товариство визнає такі категорії фінансових активів:

- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку;
- фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю;
- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Товариство оцінює їх за їхньою справедливою вартістю.

При припиненні визнання фінансового активу повністю різниця між:

- а) балансовою вартістю (оціненою на дату припинення визнання) та
- б) отриманою компенсацією (включаючи будь-який новий отриманий актив мінус будь-яке нове взятє зобов'язання) визнають у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо він придбавається з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, який обліковується за амортизованою вартістю.

Облікова політика щодо подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних розділах облікової політики.

3.3.2. Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти складаються з коштів на поточних рахунках у банках.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній валюті та в іноземній валюті.

Іноземна валюта – це валюта інша, ніж функціональна валюта, яка визначена в п.2.2 цих Приміток.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Подальша оцінка еквівалентів грошових коштів, представлених депозитами, здійснюється за амортизованою собівартістю.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється у функціональній валюті за офіційними курсами Національного банку України (НБУ).

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

3.3.3. Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

До фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, Товариство відносить *депозити, дебіторську заборгованість*.

Після первісного визнання Товариство оцінює їх за амортизованою собівартістю, застосовуючи метод ефективного відсотка.

Застосовуючи аналіз дисконтованих грошових потоків, Товариство використовує одну чи кілька ставок дисконту, котрі відповідають переважаючим на ринку нормам доходу для фінансових інструментів, які мають в основному подібні умови і характеристики, включаючи кредитну якість інструмента, залишок строку, протягом якого ставка відсотка за контрактом є фіксованою, а також залишок строку до погашення основної суми та валюту, в якій здійснюватимуться платежі.

Товариство оцінює станом на кожну звітну дату резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює:

- 12-місячним очікуваним кредитним збиткам у разі, якщо кредитний ризик на звітну дату не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання;

- очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструмента, якщо кредитний ризик за таким фінансовим інструментом значно зріс із моменту первісного визнання.

У випадку фінансових активів кредитним збитком є теперішня вартість різниці між договірними грошовими потоками, належними до сплати на користь Товариства за договором; і грошовими потоками, які Товариство очікує одержати на свою користь.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки Товариство замість зміни суми очікуваних кредитних збитків використовує зміну ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. Для виконання такої оцінки Товариство порівнює ризик настання дефолту (невиконання зобов'язань) за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом станом на дату первісного визнання, і враховує при цьому обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Товариство може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий інструмент **має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату**.

У випадку фінансового активу, що є кредитно-знеціненим станом на звітну дату, але не є придбаним або створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом, Товариство оцінює очікувані кредитні збитки як різницю між валовою балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованою за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом. Будь-яке коригування визнається в прибутку або збитку як прибуток або збиток від зменшення корисності.

Товариство визнає банківські депозити зі строком погашення від чотирьох до дванадцяти місяців з дати фінансової звітності, в разі, якщо дострокове погашення таких депозитів ймовірно призведе до значних фінансових втрат, в складі поточних фінансових інвестицій.

Товариство відносно банківських депозитів має наступну модель розрахунку збитку від знецінення фінансового активу:

- при розміщенні депозиту в банку з високою надійністю (інвестиційний рівень рейтингу uaAAA, uaAA, uaA, uaBBB+ та банки, що мають прогноз "стабільний», що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитків розраховується в залежності від строку та умов розміщення (при розміщенні від 1 до 3-х місяців – розмір збитку складає 0%, від 3-х місяців до 1 року – 1% від суми розміщення, більше 1 року – 2%);
- при розміщенні депозиту в банку з більш низьким кредитним рейтингом (спекулятивний рівень рейтингу, що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитку розраховується у розмірі від 7% до 20% від суми вкладу в залежності в розміру ризиків.

Дебіторська заборгованість

Безумовна дебіторська заборгованість визнається як актив тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю.

Поточну дебіторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного визнання, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

3.3.4. Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку

До фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Після первісного визнання Товариство оцінює їх за справедливою вартістю.

Справедлива вартість акцій, які внесені до біржового списку, оцінюється за біржовим курсом організатора торгівлі.

Якщо акції мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, при розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього активу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За відсутності свідчень на користь протилежного, ринок, на якому Товариство зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний ринок або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

При оцінці справедливої вартості активів застосовуються методи оцінки вартості, які відповідають обставинам та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливу вартість, максимізуючи використання доречних відкритих даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, Товариство визначає справедливу вартість за допомогою інших методів оцінки. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент здійснює свою діяльність, а також змінами у кон'юктурі фондового ринку.

Справедлива вартість акцій, обіг яких зупинено, у тому числі цінних паперів емітентів, які включені до Списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, визначається із урахуванням наявності строків відновлення обігу таких цінних паперів, наявності фінансової звітності таких емітентів, результатів їх діяльності, очікування надходження майбутніх економічних вигід.

3.3.5. Зобов'язання.

Кредиторська заборгованість визнається як зобов'язання тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Керівництво Товариства сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- Керівництво Товариства не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Поточні зобов'язання оцінюються у подальшому за амортизованою вартістю.

Поточну кредиторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

3.3.6. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Товариство має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно.

3.4. Облікові політики щодо основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості

3.4.1. Визнання та оцінка основних засобів

Товариство визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій,

очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 20 000 грн.

У разі якщо вартість матеріального активу нижче порогу суттєвості (встановило поріг суттєвості в розмірі 20 000,00 гривень), то такі активи підлягають списанню на витрати звітного періоду.

Основні засоби Товариства відображаються за переоціненою вартістю для групи будівлі та споруди, і за собівартістю (первісною вартістю) за вирахуванням накопиченої амортизації для інших груп основних засобів та накопичених збитків від зменшення корисності.

Основні засоби Товариства представлені наступними класами:

машини та обладнання;

інструменти, прилади та інвентар.

Припинення визнання основних засобів відбувається після їх вибуття або в тих випадках, коли подальше використання активу, як очікується, не принесе економічних вигод.

Доходи або витрати, що виникають у зв'язку з вибуттям об'єкта основних засобів, визначаються як різниця між чистими надходженнями від вибуття, якщо такі є, і балансовою вартістю об'єкта

У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу та чистої суми, перерахованої до переоціненої суми активу. Дооцінка, яка входить до складу власного капіталу, переноситься до нерозподіленого прибутку, коли припиняється визнання відповідного активу.

3.4.2. Подальші витрати.

Товариство не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на щоденне обслуговування, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку, коли вони понесені. В балансовій вартості об'єкта основних засобів визнаються такі подальші витрати, які задовольняють критеріям визнання активу

3.4.3. Амортизація основних засобів.

Амортизація окремого об'єкта основних засобів розраховується із застосуванням прямолінійного методу, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період корисного використання об'єкта основних засобів, вираженого у роках. Місячна сума амортизації визначається діленням річної суми амортизації на 12 або ділення вартості, яка амортизується, на очікуваний період корисного використання об'єкта основних засобів, вираженого у місяцях.

Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання.

Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів, переведення його на реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію.

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

При нарахуванні амортизації активу з права користування застосовуються вимоги МСБО 16 «Основні засоби».

Якщо оренда передає право власності на базовий актив наприкінці строку оренди або якщо собівартість активу з права користування відображає той факт, що орендар скористається можливістю його придбання, то амортизація нараховується від дати початку оренди до кінця строку корисного використання базового активу.

В інших випадках амортизація нараховується з дати початку оренди до більш ранньої з двох дат:

- кінець строку корисного використання активу з права користування;
- кінець строку оренди.

3.4.4. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи оцінюються за собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності та за справедливою вартістю. Амортизація нематеріальних активів здійснюється із застосуванням прямолінійного протягом строків їх корисного використання. Нематеріальні активи, які виникають у результаті договірних або інших юридичних прав, амортизуються протягом терміну чинності цих прав.

3.4.5. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожен звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю згідно з МСБО 16. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу (за винятком гудвілу) в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

3.4.6. Облікові політики щодо інвестиційної нерухомості

Визнання інвестиційної нерухомості

Інвестиційним майном визнається нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або і те й інше), що знаходиться у володінні власника, але:

- не для використання у виробництві або постачанні товарів, наданні послуг, в адміністративних цілях;
- не для продажу в ході звичайної господарської діяльності.

Інвестиційне майно призначене для отримання орендної плати або приросту вартості капіталу, або того й іншого. Тому, інвестиційне майно генерує грошові потоки в значній мірі незалежно від інших активів, якими володіє Товариство.

Облік інвестиційної нерухомості ведеться за моделлю обліку по справедливій вартості, яка передбачає після первісного визнання оцінювати свою інвестиційну нерухомість відповідно до МСФЗ 16 «Оренда» станом на кінець звітного періоду.

Дохід від оренди (платежі, одержувані в рамках операційної оренди (за вирахуванням будь-яких отриманих від орендодавця пільг)), відносяться на фінансовий результат рівномірно протягом терміну оренди.

Інвестиційна нерухомість визнається як актив тоді і тільки тоді, коли: (а) є ймовірність того, що Товариство отримає майбутні економічні вигоди, які пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю, (б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Якщо будівлі включають одну частину, яка утримується з метою отримання орендної плати та другу частину для використання у процесі діяльності Товариства або для адміністративних цілей, в бухгалтерському обліку такі частини об'єкту нерухомості оцінюються та відображаються окремо, якщо вони можуть бути продані окремо.

До інвестиційної нерухомості Товариство відносить земельні ділянки, що утримується з метою отримання вигод від зростання капіталу в довгостроковій перспективі, а не для реалізації в короткостроковій перспективі в процесі діяльності.

Первісна та подальша оцінка інвестиційної нерухомості

Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Витрати на операцію включаються до первісної вартості. Собівартість придбаної інвестиційної нерухомості включає ціну її придбання та будь-які витрати, які безпосередньо віднесені до придбання. Безпосередньо віднесені витрати охоплюють, наприклад, винагороди за надання професійних юридичних послуг, податки, пов'язані з передачею права власності, та інші витрати на операцію.

Товариство обирає для оцінки об'єктів інвестиційної нерухомості модель оцінки за справедливою вартістю відповідно до МСФЗ 16 «Оренда» та застосовує такий підхід до всієї інвестиційної нерухомості.

3.4.7. Облікові політики щодо оренди

Орендою визнається договір, згідно з яким орендодавець передає орендарю право на використання активу протягом узгодженого періоду часу в обмін на платіж або ряд платежів.

Операційна оренда. Оренда класифікується як операційна, якщо вона не має на меті передачу практично всіх ризиків та вигід, пов'язаних з володінням активом.

Фінансова оренда (лізинг). Оренда класифікується як фінансова оренда (фінансовий лізинг), якщо:

- договір оренди передбачає передачу права власності на актив Товариства в кінці строку оренди;
- термін оренди поширюється на значну частину строку економічної експлуатації активу навіть за відсутності передачі права власності;
- на початку оренди приведена вартість мінімальних орендних платежів практично дорівнює справедливій вартості активу, що є предметом оренди.

Початок строку оренди - це дата первісного визнання оренди (тобто визнання відповідних активів, зобов'язань, доходів або витрат, що виникають у зв'язку з орендою).

Фінансова оренда відображається в балансі Товариства і як актив, і як зобов'язання зі сплати майбутніх орендних платежів. На початку строку оренди актив та зобов'язання щодо сплати майбутніх орендних платежів визнаються в балансі в однакових сумах, рівних справедливій вартості майна, яке є предметом оренди, або приведеної вартості мінімальних орендних платежів (якщо ця сума нижча).

Кожен лізинговий платіж частково відноситься на погашення зобов'язання, а частково - на фінансові витрати. Процентний елемент фінансових витрат відноситься на фінансовий результат протягом строку лізингу. Відповідні орендні зобов'язання, за вирахуванням фінансових витрат, включаються до складу іншої довгострокової кредиторської заборгованості.

Основні засоби, придбані за договором фінансового лізингу, амортизуються протягом терміну їх експлуатації або строку лізингу залежно від того, який з них менше.

Дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій, враховуються у складі фінансових доходів.

У відповідності до МСФЗ 16 активи, при використанні яких до Товариства не переходять практично всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням, вважаються орендованими.

Договори оренди відображаються у звіті про фінансовий стан шляхом визнання активів у формі права користування і зобов'язань з оренди, або якщо прийнято рішення про застосування необов'язкового звільнення щодо короткострокової оренди та необов'язкового звільнення щодо оренди об'єктів з низькою вартістю, платежі з оренди визнаються як витрати у звіті про прибутки і збитки рівними частками протягом строку оренди.

Дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій, враховуються у складі фінансових доходів.

3.5. Облікові політики щодо податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого

прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Товариства за податками розраховуються з використанням податкових ставок, чинних (або в основному чинних) на дату балансу.

Відстрочений податок розраховується за балансовим методом обліку зобов'язань та являє собою податкові активи або зобов'язання, що виникають у результаті тимчасових різниць між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в балансі та їх податковою базою.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються, як правило, щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням імовірності наявності в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню. Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподаткований прибуток, достатній, щоб дозволити використати вигоду від відстроченого податкового активу повністю або частково.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в періоді реалізації відповідних активів або зобов'язань. Товариство визнає поточні та відстрочені податки як витрати або дохід і включає в прибуток або збиток за звітний період, окрім випадків, коли податки виникають від операцій або подій, які визнаються прямо у власному капіталі або від об'єднання бізнесу.

Товариство визнає поточні та відстрочені податки у капіталі, якщо податок належить до статей, які відображено безпосередньо у власному капіталі в тому самому чи в іншому періоді.

3.6. Облікові політики щодо інших активів та зобов'язань

3.6.1. Забезпечення

Забезпечення (резерв) - це зобов'язання з невизначеним терміном виконання або зобов'язання невизначеної величини (зобов'язання з визначеним строком виконання і визначеної величини представляються у звітності у вигляді кредиторської заборгованості).

В якості резервів визнаються тільки зобов'язання, що виникають внаслідок минулих подій які існують незалежно від майбутніх дій суб'єкта господарювання (тобто спрямованості діяльності Товариства в майбутньому).

Резерв визнається у випадках, коли:

- у підприємства є існуюче зобов'язання (юридичне або конклюдентне), що виникло і результаті минулої події; представляється вірогідним, що для врегулювання зобов'язання здійснюватиметься вибутті ресурсів, що містять економічні вигоди;

- можливо привести надійну розрахункову оцінку величини зобов'язання.

Резерв використовується тільки на покриття тих витрат, щодо яких цей резерв був спочатку визнаний.

Товариство створює резерв коштів на оплату щорічних відпусток працівників.

Сума резерву визначається щомісячно як добуток фактичного фонду оплати праці працівників і нормативу, який обчислюється шляхом ділення річної планової суми оплати відпусток на річний плановий фонд оплати праці з урахуванням відрахувань єдиного соціального внеску.

У випадках, коли це призведе до забезпечення достовірності звітності Товариство може визнавати відповідні види резервів, наприклад:

- резерв на оплату відпусток співробітників, який створюється виходячи з даних про невикористані відпустки співробітників і середньої заробітної плати кожного співробітника.

- технічні страхові резерви.

3.6.2. Виплати працівникам

Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

3.6.3 Облікові політики щодо страхування

Визначення страхового ризику та класифікація страхового ризику є центральною темою МСФЗ 17. У додатку до МСФЗ 17 зазначено, що страховий договір/контракт – це договір, за яким одна сторона (емітент) приймає значний страховий ризик від іншої сторони (страхувальника), погодившись компенсувати страхувальнику, якщо визначена невизначена майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на страхувальника. Невизначеність (або ризик) є сутністю страхового контракту (IFRS17.B3).

Страховим компонентом договору страхування (далі – страховий компонент) є зобов'язання страховика прийняти значний страховий ризик від страхувальника та/або іншої особи, визначеної договором, та здійснити страхову виплату (страхове відшкодування) страхувальнику та/або іншій особі, визначеній договором, у разі настання страхового випадку, причому страховий випадок повинен спричинити негативні матеріальні наслідки для страхового інтересу страхувальника або інших осіб, визначених у договорі.

Товариство визнає страховий ризик значним, якщо у разі настання страхового випадку може виникнути зобов'язання здійснити страхову виплату, максимально можливий розмір якої може перевищити розмір страхової премії за таким ризиком на 10% або більше.

Договір може містити у своєму складі один чи декілька нестрахових компонентів, тобто зобов'язань страховика, що випливають із договору, але які не відповідають вимогам до страхових компонентів договору.

Товариство визначає, чи є нестрахові компоненти відокремлюваними від договору та відокремлює від договору нестрахові компоненти, які є відокремлюваними від договору.

Товариство здійснює оцінку відокремлених від зобов'язань страховика за договором нестрахових компонентів відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, дія яких поширюється на такі компоненти.

Товариство проаналізувало договори, які були укладені у 2021 - 2023 роках, і дійшло висновку, що всі вони містять значний страховий ризик та не містять відокремлюваних від договору нестрахових компонентів.

Станом на звітну дату 31 грудня 2023 року, а також на попередні звітні дати 31 грудня 2022 року та 01 січня 2022 року, договори страхування Товариства не містять інвестиційного компоненту.

Агрегація.

Одиницею обліку згідно з МСФЗ 17 є група страхових контрактів (GICs).

Страхові контракти групуються за наступними принципами:

- 1) групу договорів, які при первісному визнанні є обтяжливими, якщо такі є;
- 2) групу договорів, які при первісному визнанні не мають значної можливості з часом стати обтяжливими, якщо такі є;
- 3) групу, що складається з решти договорів у портфелі, якщо такі є.

При первісному визнанні Товариство встановлює групи при первісному визнанні, а в подальшому не переглядає склад груп.

Група страхових контрактів складається з одного контракту, якщо це є наслідком застосування принципів перерахованих вище.

Портфель складається з контрактів, що наражаються на схожі ризики і управління якими здійснюється разом.

Слід очікувати, що контракти в рамках однієї лінійки продуктів, матимуть схожі ризики, а отже слід очікувати, що вони перебуватимуть в одному й тому самому портфелі, якщо управління ними здійснюється разом. Тому Товариство здійснює аналіз в розрізі продуктів страхування на предмет:

пов'язаності компонентів в одному продукті (в частині видів/класів страхування, що покриваються);

подібності продуктів та відокремлюваних компонент продуктів (в частині схожих ризиків та принципів управління);

підходів до управління продуктами;

каналів продажів.

Основним критерієм розподілення на портфелі є види/класи страхування. Страхові контракти, які відносяться до одного виду/класу страхування є схожими ризиками і управління якими здійснюється разом.

Виключення є страхові контракти зі страхування майна, де зазвичай є покриття згідно двох видів страхування: страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12) та страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, які є взаємопов'язані (мають агрегатну страхову суму) згідно Закону України «Про страхування» від 07.03.1996 року №85/96-ВР або двох класів страхування 7 - страхування майна (крім майна, що перевозиться (включаючи вантаж, багаж (вантажобагаж)) та 8 - страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ і не можуть бути розділені на два портфелі.

Товариство не включає контрактів, різниця між датами випуску яких перевищує один рік, до однієї й тієї самої групи страхових контрактів.

Річні когорти Товариство визначає на базі дати підписання генерального договору. Всі поліси, які відносяться до договору страхування будуть належати до когорти цього договору, якщо вони не є суттєвою модифікацією договору (не є предметом сторнування та нарахування як новий договір у новій групі страхових контрактів).

Контракти перестрахування

Портфель Товариства за договорами перестрахування складається тільки з договорів факультативного перестрахування. Строк дії договорів перестрахування відповідають строку дії прямих договорів страхування тому для вихідного перестрахування використовується похідна на основі розподілу премій для оцінки частки перестраховика у зобов'язаннях на залишок покриття.

Визначення портфельів у вихідному перестрахуванні відбувається аналогічно до прямого страхування, але також вони діляться на пропорційне та пропорційне квотне перестрахування. Когорти визначаються на базі дати підписання договору перестрахування. Всі групи страхових контрактів визнаються як ті, що відносяться до групи всіх інших контрактів у портфелі щодо статусу обтяжливості.

Первісне визнання

Товариство визнає групу випущених ним страхових контрактів, починаючи з більш ранньої з таких дат:

- а) початку періоду покриття за групою контрактів;
- б) дати, коли перший платіж з боку держателя страхового полісу в групі належить до сплати; і
- в) у разі групи обтяжливих контрактів, із тієї дати, коли група стає обтяжливою. Якщо немає визначеної дати до сплати, такою датою вважається дата отримання платежу від власника полісу страхування.

Враховуючи специфіку підходу на основі розподілу премії та умов договорів страхування, Товариство визнає свої зобов'язання на найбільш ранню дату:

- дата фактичної оплати;
- дата початку покриття;
- коли стає відомо, що група контрактів стає збитковою, тобто на дату підписання обтяжливого договору.

Товариство визнає групу утримуваних контрактів перестраховання наступним чином:

- якщо утримувані контракти перестраховання передбачають пропорційне покриття – на початку періоду покриття групи утримуваних контрактів перестраховання або при первісному визнанні будь-якого базового контракту, залежно від того, яка з цих дат настає пізніше;

і

- у решті випадків – з початку періоду покриття групи утримуваних контрактів перестраховання.

Оцінка

Оцінка при первісному визнанні

При первісному визнанні Товариство оцінює групу страхових контрактів як суму грошових потоків виконання, які складаються з:

- оцінки майбутніх грошових потоків;
- коригування для відображення вартості грошей у часі та фінансових ризиків, пов'язаних з майбутніми грошовими потоками, тією мірою, якою фінансові ризик не включені в оцінки майбутніх грошових потоків;
- коригування на нефінансовий ризик.

Зобов'язання страховика складаються з наступних частин:

- зобов'язання на залишок покриття - грошових потоків виконання, що стосуються майбутніх послуг, віднесених до групи на відповідну дату;
- компонента збитку (яка є частиною зобов'язання на залишок покриття);
- зобов'язання за страховими вимогами, що відбулися - що містять грошові потоки виконання, що пов'язані з наданими в минулому послугами, віднесені до групи на відповідну дату.

Товариство спрощує оцінку *зобов'язання на залишок покриття* щодо групи страхових контрактів шляхом використання підходу на основі розподілу премії, оскільки Товариство обґрунтовано очікує, що таке спрощення забезпечить оцінку зобов'язання на залишок покриття для групи, яка не відрізнятиметься суттєво від оцінки, яку було б одержано в разі застосування загальної моделі.

При первісному визнанні балансова вартість зобов'язання на залишок покриття дорівнює преміям, одержаним при первісному визнанні, якщо такі є за вирахуванням будь-яких аквізиційних грошових потоків станом на таку дату.

Зобов'язання за страховими вимогами Товариство оцінює, використовуючи загальну модель.

Враховуючи структуру страхового портфелю та швидкості регулювання, коригування для врахування часової вартості грошей і фінансових ризиків, пов'язаних із майбутніми грошовими потоками має несуттєвий ефект на баланс та фінансовий результат Товариства. Тому Товариство не здійснює дисконтування під час розрахунку зобов'язань за страховими вимогами.

Оцінка після первісного визнання

Балансова вартість групи страхових контрактів станом на кінець кожного звітного періоду є сумою:

- зобов'язання на залишок покриття;

і

- зобов'язання за страховими вимогами, що містять грошові потоки виконання, що пов'язані з наданими в минулому послугами, віднесені до групи на відповідну дату.

Зобов'язання на залишок покриття

При застосуванні підходу на основі розподілу премії Товариство оцінює зобов'язання на залишок покриття станом на кінець кожного наступного звітного періоду шляхом коригування балансової вартості на початок періоду на:

- премії, одержані протягом періоду;
- сума, визнана як дохід від страхування за покриттям, наданим у такому періоді;
- аквізиційні грошові потоки;
- будь-які суми, пов'язані з амортизацією аквізиційних грошових потоків, визнаних як витрати у звітному.

Зобов'язання за вимогами

На звітну дату розрахунок зобов'язань за страховими вимогами відбувається шляхом:

- оцінки загального резерву збитків (як суми резерву заявлених, але не виплачених збитків та резерву збитків, що виникли, але не заявлені) методами трикутників в розрізі однорідних груп ризиків (видів страхування);

- оцінки резерву (прямих та непрямих) витрат на врегулювання;
- корегування на нефінансовий ризик;
- алокування майбутніх грошових потоків (виплат, витрат на врегулювання, регресів) з однорідних груп ризиків на групи страхових контрактів. Частина, що відноситься до резерву заявлених, але не виплачених збитків, беремо виходячи з фактичної належності до групи страхових контрактів, частину резерву збитків, що виникли, але не заявлені пропорційно розподіляємо до збитків, що виникли).

Грошові потоки страхування

Грошові потоки в межах страхового контракту – це потоки, які стосуються безпосередньо виконання контракту, в тому числі грошові потоки, щодо яких суб'єкт господарювання може визначати розмір або строки на власний розсуд.

До грошових потоків у межах контракту належать:

- премії (в тому числі, коригування премій і частки премії), що надійшли від держателя страхового полісу, а також будь-які додаткові грошові потоки, обумовлені такими преміями;
- платежі держателю страхового полісу (або від його імені), включаючи страхові виплати, які вже було заявлено, але ще не оплачені (тобто заявлені страхові виплати), страхові виплати за подіями, що відбулись, але вимоги про їх здійснення не було заявлено, а також усі майбутні страхові виплати, стосовно яких суб'єкт господарювання має суттєві зобов'язання;
- платежі держателю страхового полісу (або від його імені), розмір яких змінюється залежно від доходності базових статей;
- розподіл аквізиційних грошових потоків, що можуть бути віднесені на портфель, до якого належить контракт;
- витрати на розгляд вимог про страхові виплати (тобто витрати, яких суб'єкт господарювання зазнає при з'ясуванні обставин, обробці та прийнятті рішень щодо вимог про страхові виплат за існуючими страховими контрактами, включаючи винагороди юристам і оцінювачам збитків, а також внутрішні витрати на з'ясування обставин щодо вимог про страхові виплати й обробку платежів за такими вимогами);
- витрати, яких суб'єкт господарювання зазнає при наданні контрактних вигод у не грошовій формі;
- витрати на адміністрування та супровід полісів – наприклад, витрати на виставлення рахунків на сплату премій і обробку змін у полісах (наприклад, змін та поновлення). Такі витрати мають включати в себе також регулярні комісії, які, як очікується, доведеться сплачувати посередникам, якщо певний держатель страхового полісу продовжує сплачувати премії в межах страхового контракту;
- податки, що справляються за операціями (зокрема, податки на премії, податки на додану вартість, податки на товари й послуги), та збори (зокрема, збори на пожежну охорону та збори в гарантійний фонд), які виникають безпосередньо з наявних страхових контрактів або можуть бути віднесені на них на обґрунтованій і послідовній основі;
- платежі, які здійснює страховик, від імені держателя страхового полісу, пов'язані з виконанням податкових зобов'язань держателя страхового полісу, а також пов'язані з цим надходження;
- потенційні надходження грошових коштів від відшкодування (наприклад, від утилізації та суброгації) за майбутніми вимогами, передбачені наявними страховими контрактами, а також – у тому обсязі, в якому вони не відповідають критеріям визнання їх окремими активами, – потенційні надходження грошових коштів від відшкодувань за минулими вимогами;
- частка фіксованих і змінних накладних витрат (як то витрат на бухгалтерський облік, роботу з персоналом, інформаційні технології та інформаційну підтримку, амортизацію, оренду, обслуговування та оплату комунальних послуг), що може бути безпосередньо віднесена на виконання страхових контрактів. Такі накладні витрати відносяться на групи контрактів із використанням систематичних і раціональних методів, які послідовно застосовуються до всіх витрат, що мають аналогічні характеристики;
- будь-які інші витрати, що конкретно можуть бути віднесені на держателя страхового полісу згідно з умовами контракту.

Зазначені нижче грошові потоки не враховуються під час оцінювання грошових потоків, що виникнуть у разі виконання Товариством наявного страхового контракту:

- грошові потоки (платежі або надходження), що виникають за утримуваними контрактами перестрахування;
- грошові потоки, що можуть виникати за майбутніми страховими контрактами, тобто грошові потоки за межами наявних контрактів;
- грошові потоки, пов'язані з витратами, які неможливо віднести безпосередньо на портфель страхових контрактів, до складу якого входить контракт, наприклад витрати на розробку продуктів і навчання. Такі витрати визнаються в прибутку або збитку при їх понесенні;
- грошові потоки, що виникають унаслідок аномальних обсягів марно витрачених на виконання контракту трудових або інших ресурсів. Такі витрати визнаються в прибутку або збитку при їх понесенні;
- платежі за податком на прибуток та надходження за ним, здійснені або одержані страховиком від свого

імені. Такі платежі та надходження визнаються, оцінюються й подаються окремо з застосуванням МСБО 12 «Податки на прибуток».

Визнання доходів та витрат

Товариство визнає дохід і витрати за такими змінами в балансовій вартості зобов'язання на залишок покриття:

- дохід від страхування – у разі зменшення розміру зобов'язання на залишок покриття через надання послуг протягом періоду;
- витрати на страхові послуги – у разі збитків за групами обтяжливих контрактів і відновлення таких збитків;

Товариство визнає дохід і витрати за такими змінами в балансовій вартості зобов'язання за страховими вимогами:

- витрати на страхові послуги – у разі збільшення зобов'язань через страхові вимоги і витрати, що виникли протягом періоду;
- витрати на страхові послуги – у разі будь-яких подальших змін у грошових потоках виконання, пов'язаних із понесеними страховими збитками за страховими вимогами за подіями, що сталися у минулому періоді та понесеними витратами;

Всі аквізиційні витрати визнаються такими, що понесені у момент їх виникнення.

Аквізиційні витрати, по яким неможливо визначити продукт, до якого вони відносяться, розподіляються пропорційно нарахованим преміям.

Адміністративні витрати Товариства, які повністю розподіляються на групи страхових контрактів:

- банківські послуги за прийом платежів від страхувальників/агентів;
- банківські послуги за виплату страхового відшкодування;
- актуарні послуги;
- друк додатків до агентських актів;
- послуги рейтингування.

Всі інші адміністративні витрати Товариства розподіляються між страховою діяльністю та іншими витратами пропорційно нарахованим доходам. Відсотки розподілення переглядаються на початок нового звітного року.

Базами розподілу (ключі алокації) непрямих витрат є:

- для аквізиційних витрат – нарахована страхова премія;
- для витрат на врегулювання - нараховані збитки (виплати/відшкодування);
- для адміністративних витрат – нараховані доходи.

Обтяжливі контракти

При класифікації страхових контрактів обтяжливими Товариство застосовує критерії та підходи до оцінки, визначені МСФЗ 17.

Товариство виходить із того, що жоден із контрактів у портфелі не є обтяжливим при первісному визнанні, якщо факти та обставини не вказують на протилежне. При цьому використовується інформація про оцінки, зроблені у внутрішній звітності суб'єкта господарювання.

При першому використанні стандарту обтяжливість сукупності страхових контрактів визначається на базі наявної статистики щодо комбінованого коефіцієнту. Якщо комбінований коефіцієнт більше за 100%, то відбувається подальший аналіз щодо причин такого результату і якщо він має системний характер і то відбувається оцінка комбінованого коефіцієнту з врахуванням дисконтування та корегування на нефінансовий ризик. Якщо з врахуванням останніх корегувань комбінований коефіцієнт більше 100%, то такі контракти визнаються як обтяжливі. Всі інші контракти визнаються як ті, що відносяться до групи всіх інших контрактів у портфелі.

Товариство не очікує мати контракти, які на початковій стадії визнання не мають значної ймовірності стати обтяжливими в майбутньому, враховуючи мінливість зовнішніх обставин.

При подальшому оцінюванні визначення обтяжливості базується на бюджетних показниках Товариства, які були визначені на історичних даних і базується на ризик орієнтовному підході. Щоквартально здійснюється аналіз відповідності фактичних показників бюджетним та прогнозним і у випадку суттєво гірших показників, статус обтяжливості щодо страхових контрактів, що будуть випущені у наступному кварталі може бути змінений. Щодо вже випущених страхових контрактів статус обтяжливості не змінюється.

Якщо в будь-який час протягом періоду покриття факти та обставини вкажуть на обтяжливість групи страхових контрактів або ця обтяжливість була очікуваною, виходячи з бюджетних показників на первісне визнання, то Товариство розраховує різницю між:

балансовою вартістю зобов'язання на залишок покриття;

та

грошовими потоками виконання, що стосуються залишку покриття за даною групою.

До грошових потоків виконання відносяться:

майбутні грошові потоки, у тому числі: премії, комісії, виплати, регреси, витрати на врегулювання, аквізиційні та адміністративні витрати;

податок на договори страхування.

Дані показники додаються і щодо них відбувається дисконтування та коригування на нефінансовий ризик.

Якщо обтяжливі групи страхових контрактів мають пропорційне перестраховування, щодо них може визначатися частка перестраховика в компоненті збитку (чистий прибуток) як добуток компоненти збитку на розмір квоти.

Щодо нових продуктів Товариство формує ризик орієнтовний бізнес план, який є основою для визначення статусу щодо обтяжливості страхових контрактів.

Припинення визнання та модифікація

Модифікація контрактів може відбуватись за результатами внесення змін до діючих договорів або внаслідок внесення змін до законодавства.

Товариство аналізує зміни до діючих договорів на предмет їх відповідності умовам модифікації з урахуванням рівня матеріальності внесених змін. Рівень матеріальності в даному випадку є предметом значного судження управлінського персоналу та визначається Товариство з урахуванням фінансових показників окремих портфельів та залежить від середнього рівня договірної суми контрактів в даному портфелі, загального обсягу портфеля, до якого включено відповідний контракт, та інших.

У разі модифікації умов страхового контракту Товариство припиняє визнання первісного контракту й визнає модифікований контракт, як новий контракт із застосуванням МСФЗ 17 або інших Стандартів, які застосовуються лише, і тільки лише, у разі виконання будь-якої з умов, вказаних нижче:

якби модифіковані умови містилися у контракті від самого початку, то:

модифікований контракт було б виключено зі сфери застосування МСФЗ 17;

суб'єкт господарювання відокремив би різні компоненти від основного страхового контракту, внаслідок чого виник би інший страховий контракт, до якого застосовувався б МСФЗ 17;

модифікований контракт мав би значно відмінні межі контракту;

модифікований контракт було б включено до іншої групи контрактів;

суб'єкт господарювання застосовував до первісного контракту підхід на основі розподілу премії, але внаслідок модифікації контракт більше не відповідає критеріям для застосування зазначеного підходу.

Якщо модифікація контракту не відповідає жодній із умов, то Товариство розглядає зміни у грошових потоках, викликані модифікацією, як зміни в оцінках грошових потоків виконання. Всі такі зміни відображаються в складі доходів чи витрат Товариства.

Товариство припиняє визнання страхового контракту:

за умови спливу терміну виконання зобов'язання за страховим контрактом, коли його виконано або анульовано;

у разі його модифікації.

Припинення страхових контрактів відбувається в межах відповідної групи шляхом вилучення з обсягу грошових потоків виконання групи теперішньої вартості майбутніх грошових потоків та коригування на нефінансовий ризик, що пов'язані з правами й обов'язками, визнання яких в групі було припинено.

Представлення у фінансовій звітності

Товариство окремо подає у звіті про фінансовий стан балансові вартості груп:

- а) випущених страхових контрактів, що є активами;
- б) випущених страхових контрактів, що є зобов'язаннями;
- в) утримуваних контрактів перестраховування, що є активами;
- г) утримуваних контрактів перестраховування, що є зобов'язаннями.

Товариство включає будь-які активи чи зобов'язання для грошових потоків за групами страхових контрактів потоками в балансову вартість відповідних груп випущених страхових контрактів, а будь-які активи чи зобов'язання для грошових потоків за групами утримуваних контрактів перестраховування в балансову вартість груп утримуваних контрактів перестраховування.

Товариство здійснює дезагрегування сум, визнаних у звіті (звітах) про прибуток або збиток та інший сукупний дохід:

на результат страхових послуг, що включає в себе дохід від страхування і витрати на страхові послуги;

та

Товариство подає в прибутку або збитку дохід від страхування, одержаний від груп випущених страхових контрактів. Дохід від страхування відображає надання покриття та інших послуг, передбачених групою страхових контрактів, у розмірі, що відображає ту компенсацію, право на яку суб'єкт господарювання розраховує отримати в обмін на такі послуги.

Доходом від страхування за цей період є сума очікуваних надходжень премій віднесена на період. Товариство відносить очікувані надходження премій на кожний період покриття на основі часу, що минає.

Товариство подає в прибутку або збитку витрати на страхові послуги що виникають за групою випущених страхових контрактів, які включають у себе страхові вимоги за подіями, що сталися, інші понесені витрати на страхові послуги.

Товариство подає доходи або витрати за утримуваними контрактами перестрахування окремо від витрат чи доходів від випущених страхових контрактів.

3.6.3 Страхові та інвестиційні контракти- класифікація.

Товариство укладає контракти, що передбачають передачу страхових ризиків або фінансових ризиків або обох видів ризиків. Страховими є контракти, які передають суттєвий страховий ризик. Такі контракти можуть також передавати фінансовий ризик. В якості загальної політики Товариство визнає значним ризиком потенційне зобов'язання по виплаті відшкодування у разі настання страхового випадку, що принаймні на 10% перевищує суму відшкодування, що підлягає виплаті у разі, якщо страховий випадок не відбудеться.

Інвестиційними контрактами є договори, які передають фінансові ризики без значного страхового ризику.

Деякі з страхових та інвестиційних контрактів мають умови дискреційної участі (УДУ). Ця умова дає право на отримання, в додаток до гарантованих виплат, додаткові виплати і бонуси:

- А) які, ймовірно, становитимуть значну частину всіх контрактних виплат,
- Б) рішення про суму або визначення часу яких за контрактом належить емітентові,
- В) за умовами контракту вони ґрунтуються на:

- результатах операцій за визначеним пулом контрактів або за контрактом визначеного типу,
- реалізованих або нереалізованих доходах від інвестицій за визначеним пулом активів, утримуваних емітентом, або

- прибутку чи збитку підприємства, фонду або іншого суб'єкта господарювання, які є емітентом контакту.

Місцеві нормативні акти та умови цих договорів встановлюють основу для визначення сум на які додаткові дискреційні виплати розраховуються (УДУ право на надлишкові доходи) та в рамках якого Товариство може здійснювати розподіл в частинах та в терміни виплат передбачених для утримувачів контрактів. Принаймні 90% від надлишкового інвестиційного доходу має бути розподілене на утримувачів контрактів в цілому (що може включати майбутніх утримувачів контрактів); розмір та час виплат такого розподілу конкретним утримувачам контрактів є умовою дискреційної участі Товариства, предметом рекомендацій відповідного місцевого актуарію.

3.7. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

3.7.1 Доходи та витрати

Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - це валове надходження економічних вигід за певний період в ході звичайної діяльності Товариства, що приводить до збільшення капіталу, не пов'язаного з внесками учасників капіталу.

До складу доходів Товариства входять:

- Доходи від реалізації надання страхових послуг та послуг з перестрахування.
- Фінансові доходи.
- Інші доходи.

Надзвичайні доходи не визнаються.

Доходами не визнаються надходження у вигляді:

надходження, що належать третім особам;

податків та обов'язкових платежів;

надходжень за договором комісії, агентським договором на користь комітента, принципала;

проміжні платежі і аванси.

Доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманих коштів або коштів, які повинні бути отримані, без урахування податку на додану вартість та знижок.

У разі виникнення невизначеності щодо можливості отримати суму, вже включену в дохід, недоотримана сума, або сума, ймовірність отримання якої стала малоімовірною, визнається як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу.

Доходи від надання страхових послуг

Умови нарахування та сплати доходів і витрат (дата нарахування, термін сплати за обумовлений період, метод визначення умовної кількості днів, період розрахунку тощо, а також неустойки в разі порушення боржником зобов'язання) визначаються договором між компанією і контрагентом згідно з вимогами законодавства України. Компенсація страхових виплат від перестраховиків. Компенсація страхових виплат від перестраховиків включає суми, отримувані від перестраховиків за страховими виплатами у зв'язку з чинними договорами перестрахування.

Компенсація страхових виплат від перестраховиків визнається одночасно із визнанням валової суми відповідних страхових виплат.

Доходи від страхування, інше, ніж страхування життя Валові премії підписані показуються з класифікацією за прямим страхуванням та прийнятим перестрахуванням, якщо премії за прийнятим перестрахуванням складають більш ніж 10% валових премій підписаних. Пряме страхування деталізується за окремими напрямками страхової діяльності.

Товариство визнає дохід від надання послуг, коли (або у міру того, як) воно задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяну послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

Дохід від продажу фінансових активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) Товариство передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу;
- б) Товариство передало покупцеві ризики та переваги від володіння, пов'язані з фінансовим активом;

в) за Товариством не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;

г) суму доходу можна достовірно оцінити;

д) ймовірно, що до Товариства надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;

е) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дивіденди визнаються доходом лише у разі, якщо:

- право Товариства на одержання виплат за дивідендами встановлено;
- є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з дивідендами, надійдуть до Товариства;
- суму дивідендів можна достовірно оцінити.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

До складу витрат Товариства входять:

1. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).
2. Витрати, які не включаються до собівартості запасів і визнаються як витрати в періоді виникнення:
  - а) адміністративні витрати;
  - б) витрати на збут.
3. Фінансові витрати: відсотки за кредит.
4. Інші витрати.

Надзвичайні витрати не визнаються.

Аналітичний облік витрат Товариство веде з використанням рахунків класу 9 «Витрати діяльності».

Собівартість реалізованих послуг

Собівартість реалізованої продукції Товариства включає:

1. Прямі витрати з страхування

Страхові виплати (валова сума страхових виплат) включає ануїтети та інші страхові виплати власникам страхових полісів. Валова сума страхових виплат визнається у тому періоді, в якому вони виникають, на основі розрахункових зобов'язань з компенсації, що підлягає виплаті власник) страхового поліса або третій особі. Якщо сума страхової виплати визначена і підлягає сплаті, валове сума страхових виплат обліковується у складі витрат разом із відповідною сумою кредиторської заборгованості перед власниками страхових полісів з одночасним зменшенням резерву збитків за цими виплатами.

Витрати на врегулювання збитків включають усі витрати, безпосередньо пов'язані з врегулюванням страхових виплат, у тому числі страхових виплат, юридичні витрати, пов'язані : розрахунками за страховими виплатами, витрати підрозділу, що займається врегулюванням страхових вимог тощо. Витрати на врегулювання збитків визнаються у момент їх виникнення аналогічно де принципу обліку страхових виплат і показуються в окремій статті у звіті про сукупні доходи.

2. Прямі витрати на оплату праці. Відображаються витрати на оплату праці працівників безпосередньо зайнятих наданні послуг, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретних об'єктів витрат, і складаються з: виплат за окладами і тарифами, премій та заохочень компенсаційних виплат та оплати відпусток.

3. Інші прямі витрати. До складу інших прямих витрат включаються всі інші виробничі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат, зокрема відрахування на соціальні заходи, амортизація

3.7.2. Витрати за позиками

Витрати за позиками, які не є частиною фінансового інструменту та не капіталізуються як частина собівартості активів, визнаються як витрати періоду. Товариство капіталізує витрати на позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частина собівартості цього активу.

3.7.3. Операції з іноземною валютою

Операції в іноземній валюті у Товаристві не відбуваються.

3.7.4. Умовні зобов'язання та активи.

Товариство не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Товариство не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

4. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Товариство здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень

міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Товариства інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

4.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Товариства застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Товариства посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

- а) вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Товариства враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Операції, що не регламентуються МСФЗ Товариством не здійснювались.

4.2. Судження щодо справедливої вартості активів Товариства

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

4.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Керівництво Товариства вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та
- б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Товариства використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офerti і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності вхідних даних щодо справедливої вартості першого рівня, Керівництво Товариства планує використовувати оцінки та судження які базуються на професійній компетенції працівників Підприємства, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів. Залучення зовнішніх експертних оцінок щодо таких фінансових інструментів де оцінка, яка базується на професійній компетенції, досвіді та розрахунках є недостатньою, на думку Керівництва є прийнятним та необхідним.

Використовуються дані щодо цін за правочинами на позабіржовому ринку з відкритих джерел smida.gov.ua.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

4.4. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Керівництво Товариства застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Товариства фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

4.5. Використання ставок дисконтування

Ставка дисконту - це процентна ставка, яка використовується для перерахунку майбутніх потоків доходів в єдине значення теперішньої (поточної) вартості, яка є базою для визначення ринкової вартості бізнесу. З економічної точки зору, в ролі ставки дисконту є бажана інвестору ставка доходу на вкладений капітал у відповідні з рівнем ризику подібні об'єкти інвестування, або - ставка доходу за альтернативними варіантами інвестицій із зіставлення рівня ризику на дату оцінки. Ставка дисконту має визначатися з урахуванням трьох факторів:

- а) вартості грошей у часі;
- б) вартості джерел, які залучаються для фінансування інвестиційного проекту, які вимагають різні рівні компенсації;
- в) фактору ризику або міри ймовірності отримання очікуваних у майбутньому доходів.

4.6. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів

Відносно фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, Товариство на дату виникнення фінансових активів та на кожну звітну дату визначає рівень кредитного ризику.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою вартістю, у розмірі очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового активу (при значному збільшенні кредитного ризику/для кредитно-знецінених фінансових активів) або 12-місячними очікуваними кредитними збитками (у разі незначного зростання кредитного ризику).

Зазвичай очікується, що очікувані кредитні збитки за весь строк дії мають бути визнані до того, як фінансовий інструмент стане прострочений. Як правило, кредитний ризик значно зростає ще до того, як фінансовий інструмент стане простроченим або буде помічено інші чинники затримки платежів, що є специфічними для позичальника, (наприклад, здійснення модифікації або реструктуризації).

Кредитний ризик за фінансовим інструментом вважається низьким, якщо фінансовий інструмент має низький ризик настання дефолту, позичальник має потужний потенціал виконувати свої договірні зобов'язання щодо грошових потоків у короткостроковій перспективі, а несприятливі зміни в економічних і ділових умовах у довгостроковій перспективі можуть знизити, але не обов'язково здатність позичальника виконувати свої зобов'язання щодо договірних грошових потоків.

Фінансові інструменти не вважаються такими, що мають низький кредитний ризик лише на підставі того, що ризик дефолту за ними є нижчим, ніж ризик дефолту за іншими фінансовими інструментами Товариства або ніж кредитний ризик юрисдикції, в якій Товариство здійснює діяльність.

Очікувані кредитні збитки за весь строк дії не визнаються за фінансовим інструментом просто на підставі того, що він вважався інструментом із низьким кредитним ризиком у попередньому звітному періоді, але не вважається таким станом на звітну дату. У такому випадку Товариство з'ясує, чи мало місце значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання, а отже чи постала потреба у визнанні очікуваних кредитних збитків за весь строк дії.

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Товариства щодо кредитних збитків.

5. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вхідні дані
Грошові кошти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Депозити (крім депозитів до запитання та короткострокових депозитів)	Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків	Дохідний (дисконтування грошових потоків)	Ставки за депозитами, ефективні ставки за депозитними договорами
Боргові цінні папери	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю.	Ринковий, дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, дисконтовані потоки грошових коштів
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий, витратний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовується остання балансова вартість, ціни закриття біржового торгового дня

Товариство має систему контролю у відношенні оцінок справедливої вартості. Зазначена система включає. Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за незалежну перевірку результатів інвестиційних операцій, а також всіх суттєвих оцінок справедливої вартості. Спеціальні механізми контролю включають:

- перевірку спостережуваних котирувань;
- щоквартальну перевірку у відношенні спостережуваних ринкових угод;
- аналіз та вивчення суттєвих змін в оцінках.

5.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток.

Суттєвого впливу використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток звітного та попереднього року не було.

5.3. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Дата оцінки	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23
Грошові кошти	-	-	13 376	41 141	-	-	13 376	41 141
Дебіторська заборгованість	-	-	-	-	9 793	6 316	9 793	6 316

5.4. Переміщення між 1-м та 2-м рівнями ієрархії справедливої вартості

За звітний період 2023 року та в попередньому 2022 році переведень між рівнями ієрархії не було.

5.5. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 1-2-го рівня ієрархії

В наступні таблиці наведена інформація за 2023 рік, що закінчився 31 грудня 2023р.:

Класи активів, оцінених за справедливою вартістю	Залишки станом на 31.12.2022 р.	Придбання (продажі)	Стаття (статті) у прибутку або збитку, у якій прибутки або збитки визнані	Залишки станом на 31.12.2023 р.
Грошові кошти (2 рівень ієрархії справедливої вартості)	13 376	-	-	41 141
ВСЬОГО:	13 376	-	-	41 141

5.6. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

В наступній таблиці представлена інформація про суттєві спостережувані вихідні дані, що використані на кінець звітного періоду, що закінчився 31 грудня 2023 року для оцінки справедливої вартості чистих активів, віднесених до 1-2-го рівня ієрархії справедливої вартості станом на 31.12.2023 р., поряд з аналізом чутливості до змін в спостережуваних даних, які Товариство вважає обґрунтовано можливими станом на звітну дату, виходячи з припущення, що всі інші змінні показники залишаються без змін:

Справедлива вартість фінансових інструментів в порівнянні з їх балансовою вартістю

тис.грн.

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	31.12.2022 р	31.12.2023 р.	31.12.2022 р	31.12.2023 р.
Грошові кошти	13 376	41 141	13 376	41 141

Дебіторська заборгованість	9 793	6 316	9 793	6 316
----------------------------	-------	-------	-------	-------

Керівництво вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

6. Перехід на нові та переглянуті стандарти

Облікова політика, прийнята при складанні фінансової звітності, відповідає політиці, яку застосовували при складанні річної фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року за винятком прийнятих нових стандартів, що вступили в силу на 1 січня 2023 р. Товариство не застосовувало достроково будь-які нові стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але ще не вступили в дію. Інформація про характер і вплив цих змін розкрита нижче.

МСФЗ, які прийняті та набули чинності в звітному періоді

З 1 січня 2022 року набули чинності такі зміни стандартів:

Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

МСБО (IAS) 16 «Основні засоби». Поправки забороняють компанії вираховувати з вартості основних засобів суми, отримані від реалізації вироблених предметів, коли компанія готує актив до його цільового використання. Натомість компанія визнає такі надходження від продажу та пов'язані з ними витрати у прибутку або збитку. Для оцінки собівартості цих виробів суб'єкт господарювання застосовує МСБО (IRS) 2 «Запаси». Собівартість не включатиме амортизацію активу, який тестується, оскільки він не готовий до його запланованого використання. Зміни МСБО (IRS) 16 також роз'яснюють, що суб'єкт господарювання «тестує актив на предмет його належного функціонування», коли він оцінює технічну та фізичну продуктивність активу. Фінансові показники такого активу не мають значення для цієї оцінки. Отже, актив може функціонувати відповідно до намірів керівництва та підлягати амортизації до того, як він досягне очікуваного керівництвом рівня операційної діяльності.

МСБО (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи». Поправки уточнюють, що «витрати на виконання договору» являють собою прямі витрати на виконання договору і включають додаткові витрати на виконання такого договору (наприклад, прямі витрати на працю і матеріали) та розподіл інших витрат, які також безпосередньо пов'язані з виконанням договору (наприклад, розподіл амортизації об'єкта основних засобів, що використовується при виконанні договору). Зміна також роз'яснює, що до створення окремого резерву під обтяжливий договір організація визнає весь збиток від знецінення активів, використаних у ході виконання договору, а не активів, призначених для виконання договору.

МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу». В МСФЗ (IFRS) 3 було включено посилання на Концептуальну основу підготовки фінансової звітності 2018 року, яке дозволяє визначити, що являє собою актив або зобов'язання при об'єднанні бізнесу. До цієї зміни МСФЗ (IFRS) 3 включав посилання на Концептуальну основу фінансової звітності 2001 року. Додано нове виключення щодо зобов'язань і умовних зобов'язань. Це виключення передбачає, що стосовно деяких категорій зобов'язань і умовних зобов'язань організація, яка застосовує МСФЗ (IFRS) 3, повинна посилатися на МСБО (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» або на Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Збори», а не на Концептуальні засади фінансової звітності 2018 року. Без цього нового виключення організації довелось б визнавати певні зобов'язання при об'єднанні бізнесу, які вона не визнавала б відповідно до МСБО (IAS) 37. Отже, одразу після придбання організація повинна була б припинити визнання таких зобов'язань і визнати дохід, який не відображає економічну вигоду. Також було роз'яснено, що організація-покупець не зобов'язана визнавати умовні активи відповідно до визначення МСБО (IAS) 37 на дату придбання.

МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування МСФЗ». Поправка стосується дочірнього підприємства, яке уперше застосувало МСФЗ з пізнішої дати, ніж її материнська компанія. Дочірня компанія може оцінювати свої активи та зобов'язання за балансовою вартістю, яка була б включена до консолідованої фінансової звітності материнської компанії з урахуванням дати переходу материнської компанії на облік за МСФЗ, якби не здійснювалося коригувань на процедури консолідації та на вплив операції з об'єднання бізнесу, в межах якої материнська компанія придбала дочірню компанію. Зміна МСФЗ (IFRS) 1 дозволяє організаціям, які застосували це звільнення за МСФЗ (IFRS) 1, також оцінювати накопичені курсові різниці із використанням числових значень показників, відображених материнською компанією, на основі дати переходу материнської компанії на облік за МСФЗ. Зміни МСФЗ (IFRS) 1 поширюють зазначене вище звільнення на кумулятивні курсові різниці з метою скорочення витрат для компаній, які застосовують МСФЗ вперше. Ця зміна застосовується також для асоційованих компаній та спільних підприємств, які скористалися цим передбаченим МСФЗ (IFRS) 1 звільненням.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти». Поправка стосується комісійної винагороди, що включається в «10-відсотковий» тест при припиненні визнання фінансових зобов'язань. Поправка уточнює характер такої комісійної

винагороди: вона включає тільки винагороду, сплачену між позикодавцем і отримувачем позики, яка включає винагороду, сплачену або отриману від іншої особи. Витрати чи платежі можуть здійснюватися на користь третіх сторін або кредитора. Згідно зі змінами, витрати або комісії, сплачені третім сторонам, не включаються до «тесту 10%».

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда». Стимулюючі платежі по оренді. Поправка уточнює ілюстративний приклад № 13 до МСФЗ (IFRS) 16 шляхом виключення прикладу урахування відшкодування, отриманого орендарем від орендодавця в якості компенсації за понесені витрати на поліпшення об'єкта оренди. Цю зміну внесено для того, щоб уникнути потенційної невизначеності щодо методу обліку пільгових умов за орендою.

МСБО (IAS) 41 «Сільське господарство». Ефекти оподаткування при визначенні справедливої вартості. Поправка виключає вимогу IAS 41:22, яка вказує, що потоки грошових коштів, пов'язані з оподаткуванням, не включаються до розрахунків справедливої вартості біологічних активів. Поправка призводить до відповідності IAS 41 і IFRS 13. Ця зміна має забезпечити відповідність вимозі, яка міститься у стандарті, щодо дисконтування грошових потоків після оподаткування.

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти».

Стандарт був опублікований 18 травня 2017 року і вступив в силу для річного періоду, який починався з 1 січня 2023 року.

Товариство впровадило застосування МСФЗ 17, включаючи будь-які наступні поправки до інших стандартів, починаючи з 1 січня 2023 р. Ці стандарти внесли значні зміни в облік договорів страхування та перестрахування.

За винятком змін, наведених нижче, Товариство послідовно застосовувало встановлену облікову політику до всіх періодів, представлених у цій фінансовій звітності.

Характер і наслідки ключових змін в обліковій політиці Товариства в результаті впровадження МСФЗ 17 підсумовано нижче.

Визнання, оцінка та представлення страхових контрактів

МСФЗ 17 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації щодо договорів страхування, договорів перестрахування та інвестиційних контрактів з умовами дискреційної участі.

Стандарт представляє модель, яка вимірює групи контрактів на основі оцінки поточної вартості майбутніх грошових потоків, які, як очікується, виникнуть у Товариства з коригуванням на нефінансовий ризик та контрактну сервісну маржу (CSM).

Згідно з МСФЗ 17, дохід від страхування відображає надання послуг, передбачених групою страхових контрактів, у розмірі, що відображає ту компенсацію, право на яку суб'єкт господарювання розраховує отримати в обмін на такі послуги. В кожному звітному періоді дохід від страхування відображає:

- зміни в балансовій вартості зобов'язань на залишок покриття у разі зменшення їх розміру через надання послуг протягом періоду;
- фінансові доходи за страхуванням – у зв'язку з впливом часової вартості грошей і впливом фінансового ризику (у випадку використання загальної моделі оцінки грошових потоків).

Інвестиційні компоненти більше не включаються до страхових доходів і витрат на страхове обслуговування.

Фінансові доходи та витрати від страхування, з виокремленням тих, що відображаються в складі прибутку/збитку та тих, що відображаються в складі іншого сукупного доходу, розкриваються у фінансовій звітності окремо від страхових доходів і витрат на страхове обслуговування.

Товариство застосовує спрощений підхід до оцінки зобов'язання на залишок покриття щодо групи страхових контрактів шляхом використання підходу на основі розподілу премії, оскільки Товариство обґрунтовано очікує, що таке спрощення забезпечить оцінку зобов'язання на залишок покриття для групи страхових контрактів, яка не відрізнятиметься суттєво від оцінки, яку було б одержано в разі застосування загальної моделі, та/або період покриття за кожним контрактом в групі становить один рік або менше.

Відповідно до МСФЗ 17, окремими активами визнаються тільки аквізиційні грошові потоки від страхування, які виникають до визнання відповідних страхових контрактів (крім контрактів до яких застосовується спрощений підхід до оцінки зобов'язань на залишок покриття) Такі витрати включаються до балансової вартості відповідного портфеля контрактів та їх визнання припиняється із припиненням визнання відповідних контрактів.

У зв'язку з короткостроковістю договорів страхування та в межах суттєвості у звітному періоді Товариством відстрочені аквізиційні витрати не нараховувались, а тому до імплементації МСФЗ 17 витрати щодо комісійної винагороди на випущені страхові контракти включались до складу прибутку/(збитку) чи іншого сукупного доходу в періоді виникнення.

За страховими контрактами, до яких застосовується спрощений підхід, будь-які активи для аквізиційних грошових потоків, включаються до балансової вартості відповідних портфелів випущених страхових контрактів.

Будь-які активи чи зобов'язання для грошових потоків за портфелями утримуваних контрактів перестрахування включаються до балансової вартості портфелів утримуваних контрактів перестрахування.

Перехідні положення

Зміни в Обліковій політиці внаслідок запровадження МСФЗ 17 були застосовані з використанням повного ретроспективного підходу щодо всіх груп страхових контрактів.

Для ретроспективного застосування МСФЗ 17 на дату переходу 01 січня 2023 року Товариство:

а) ідентифікувало, визнало та оцінило кожен групу страхових контрактів та контрактів перестрахування так, ніби МСФЗ 17 застосовувався завжди;

б) припинило визнання будь-яких наявних залишків, яких би не існувало в тому разі, якби МСФЗ 17 застосовувався завжди;

в) визнало будь-яку одержану при цьому чисту різницю у власному капіталі.

До залишків, визнання яких було припинено, віднесено дебіторська та кредиторська заборгованості за страховою діяльністю, а також резерви збитків, резерв незароблених премій, частки перестраховиків в резервах незароблених премій та резервах збитків, що відносяться до діючих договорів страхування. Відповідно до МСФЗ 17, вони включені в оцінку договорів страхування.

На момент переходу частина продуктів була предметом розділення на різні портфелі. Компоненти продукту, що були включені до різних портфелів, є по своїй суті окремими компонентами, тобто мають окрему тарифну політику, не мають взаємопов'язаності по ризикам та можуть бути достроково припинені окремо один від одного.

Наслідки застосування МСФЗ на фінансову звітність на 01 січня 2023 року представлено в Звіті про зміни власного капіталу.

За оцінкою керівництва Товариства зазначені зміни не мали значного впливу на фінансову звітність Товариства.

МСФЗ, які прийняті але ще не набули чинності в звітному періоді

Були випущені окремі нові стандарти та інтерпретації, які є обов'язковими до застосування у річних періодах, що починаються з 1 січня 2024 року або після цієї дати, і які не були достроково застосовані Товариством, а саме:

- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” – “Класифікація зобов'язань як поточні та непоточні”²;
- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” – “Непоточні зобов'язання із спеціальними умовами”;
- Зміни до МСФЗ (IFRS) 16 “Оренда” – “Орендне зобов'язання в операціях продажу та зворотної оренди”;
- Зміни до МСБО (IAS) 7 та МСФЗ (IFRS) 7 – “Угоди про фінансування постачальника”²;
- Зміни до МСБО (IAS) 21 “Вплив змін валютних курсів” – “Відсутність конвертованості”.

Зміни до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – “Класифікація зобов'язань як поточні та непоточні”.

Уточнено, що зобов'язання класифікується як непоточне, якщо суб'єкт господарювання має право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців – це право має існувати на дату закінчення звітного періоду. Право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців після закінчення звітного періоду має бути реальним і має існувати на дату закінчення звітного періоду, незалежно від того, чи суб'єкт господарювання планує скористатися цим правом.

Якщо право відстрочити врегулювання зобов'язання залежить від виконання суб'єктом господарювання певних умов, то таке право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо суб'єкт господарювання виконав ці умови на дату закінчення звітного періоду. Необхідно виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше. На класифікацію зобов'язання не впливає ймовірність того, що суб'єкт господарювання використає своє право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців після закінчення звітного періоду.

Зміни до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – “Непоточні зобов'язання із спеціальними

умовами” передбачають, що, суб'єкт господарювання може класифікувати зобов'язання, що виникають за кредитною угодою, як непоточні, якщо право суб'єкта господарювання відстрочити погашення цих зобов'язань обумовлене виконанням суб'єктом господарювання спеціальних умов протягом дванадцяти місяців після завершення звітного періоду.

Зокрема, в примітках необхідно буде розкрити інформацію, що дає змогу користувачам фінансової звітності зрозуміти ризик того, що зобов'язання можуть стати такими, що підлягають поверненню протягом 12 місяців після завершення звітного періоду:

а) інформацію про спеціальні умови (включно з характером спеціальних умов і тим, коли від суб'єкта господарювання вимагається їх виконувати) та балансову вартість пов'язаних зобов'язань;

б) факти та обставини, якщо такі існують, які вказують на те, що суб'єктові господарювання може бути складно виконувати спеціальні умови: наприклад, про те, що суб'єкт господарювання протягом звітного періоду чи після його завершення вчинив дії, спрямовані на уникнення чи обмеження наслідків потенційного порушення.

Зміни до МСФЗ 16 “Оренда” пояснюють, як суб'єкт господарювання відображає в обліку продаж і зворотну оренду після дати операції.

Операція продажу з подальшою орендою – це операція, за якою суб'єкт господарювання продає актив і орендує той самий актив у нового власника на певний період часу.

Внесені зміни доповнюють вимоги МСФЗ 16 щодо продажу та зворотної оренди, тим самим підтримуючи послідовне застосування цього стандарту. А саме, змінами уточнено, що орендар-продавець не визнає ніякої суми прибутку або збитку, що стосується права користування, збереженого за орендарем-продавцем. Разом з тим, це не позбавляє орендаря-продавця права визнавати у прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов'язаний з частковим або повним припиненням такої оренди.

Змінами до МСФЗ 7 “Звіт про рух грошових коштів” та МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації” – “Угоди фінансування постачальників” передбачено вимоги до розкриття інформації про свої угоди фінансування постачальників, яка надає користувачам фінансової звітності можливість оцінювати вплив таких угод на зобов'язання та рух грошових коштів суб'єкта господарювання та його експозицію щодо ризику ліквідності.

Ключові зміни до МСФЗ 7 та МСБО 7 включають вимоги до розкриття:

- умов угод про фінансування;
- балансової вартості фінансових зобов'язань, що є частиною угод про фінансування постачальників та статті, в яких відображені ці зобов'язання;
- балансової вартості фінансових зобов'язань, за якими постачальники вже отримали оплату від постачальників фінансових послуг;
- діапазону строків оплати як за фінансовими зобов'язаннями, які є частиною цих угод.

Згідно з змінами, суб'єкти господарювання мають розкривати тип та вплив негрошових змін балансової вартості фінансових зобов'язань, які є частиною угоди про фінансування постачальників.

Зміни набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати, протягом першого року порівняльна інформація не потрібна.

Зміни до МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів” – “Відсутність конвертованості” є обов'язковими до застосування з 01.01.2025. Раннє застосування дозволено.

Зміни стосуються визначення конвертованої (обмінюваної) валюти. Стандарт доповнено визначенням, що таке конвертована валюта, настановами, як визначити чи є валюта конвертованою, як визначити спот-курс, якщо валюта не є конвертованою, та як розкрити це у фінансовій звітності.

Необхідно визначити, чи обмінюється валюта на інші. Якщо валюта не є конвертованою/обмінюваною, суб'єкт господарювання оцінює спот-курс та розкриває інформацію, яка дає змогу користувачам фінансової звітності зрозуміти, як валюта, що не обмінюється на іншу валюту, впливає або очікується, що впливатиме, на фінансові результати діяльності, фінансовий стан та грошові потоки суб'єкта господарювання.

Для досягнення цієї мети суб'єкт господарювання розкриває інформацію про:

- а) характер і фінансові наслідки того, що валюта не є конвертованою;
- б) використаний(і) спот-курс(и);
- в) процес оцінки;
- г) ризику, на які наражається суб'єкт господарювання через те, що валюта не є конвертованою.

7. Примітки до звіту про фінансові результати

7.1. Дохід від основної діяльності

Сума (нарахованих) отриманих премій за видами страхування складала:

тис. грн.

Вид страхування	2023р.	2022р.
Обов'язкове страхування:	13,0	5
Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	13,0	5
Добровільне страхування:	127 537,0	141 233,0
Страхування майна [крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)]	23 253,0	259,0

Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	12 977,0	345,0
Страхування відповідальності перед третіми особами [крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)]	24 990,0	91,0
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	15 865,0	11 779,0
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	1 079,0	6 189,0
Страхування від нещасних випадків	100,0	204,0
Страхування медичних витрат	59,0	3,0
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	95,0	21,0
Страхування фінансових ризиків	49 119,0	122 341,0
Страхування кредитів	0,0	1,0
Разом:	127 550,0	141 238,0

Страхові виплати

тис. грн.

Вид страхування	2023р.	2022р.
Обов'язкове страхування:	-	-
Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	-	-
Добровільне страхування:	2 586,0	2 586,0
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	608,0	425,0
Страхування медичних витрат	351,0	24,0
Страхування від нещасних випадків	50,0	24,0
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	7 820,0	2 113,0
Страхування фінансових ризиків	2 200,0	0,0
Разом:	11 029,0	2 586,0

7.2. Витрати (Собівартість реалізованої продукції)

тис. грн.

Показник	2023р.	2022р.
Витрати на оплату праці працівників	4 885,0	3 535,0
Відрахування на соціальні заходи	1 085,0	777
Інші витрати, що відносяться до собівартості	116,0	52
Всього	6 086	4 364

Відповідно до МСФЗ 17 було здійснено рекласифікацію результатів діяльності зі страхування, що призвело до зменшення фінансового результату.

Таблиця 7.3.

Показник	2023р.	2022р.
Фінансовий результат від страхування	34 736	16 580

Трансформаційні таблиці рекласифікації фінансових результатів від страхування за 2023 та 2022 роки представлені у Таблиці 7.3.1. та Таблиці 7.3. 2

Таблиця 7.3. 1

Трансформаційна таблиця рекласифікації фінансових результатів від страхування за 2023 рік

Показник	За 2023 рік	Зобов'язання за	Активи за договорами	За 2023 рік (МСФЗ 17)	Рекласифікація	За 2023 рік (МСФЗ 17)
----------	-------------	-----------------	----------------------	-----------------------	----------------	-----------------------

	(МСФЗ 4)	страховими контрактами	перестраховання			
Фінансовий результат від страхування	-	-	-	-	-	34 736
Дохід від страхування	-	-	-	-	-	50 813
Витрати на страхові послуги	-	-	-	-	-	-16 077
Чисті зароблені премії	52847	-26	20	52841	-52841	-
Премії підписані, валова сума	127550	-	-	127550	-127550	-
Премії, передані у перестраховання	73585	-	-	73585	-73585	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2118	26	-	2144	-2144	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	1000	-	20	1020	-1020	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6086	-	-	6086	-6086	-
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	9991	-	-	9991	-9991	-
Валовий:						
прибуток	36770	-26	20	36 764	-36764	-
збиток	-	-	-	-	-	-
Доходи (витрати) від зміни інших страхових резервів	-1950	-99	21	-2028	2028	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	-2456	-99		-2555	2555	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	506	-	21	527	-527	-

Трансформаційна таблиця рекласифікації фінансових результатів від страхування за 2022 рік

Таблиця 7.3. 2

Показник	За 2022 рік (МСФЗ 4)	Зобов'язання за страховими	Активи за договорами перестраховання	За 2022 рік (МСФЗ 17)	Рекласифікація	За 2022 рік (МСФЗ
----------	-------------------------	----------------------------------	--	--------------------------	----------------	-------------------------

		контрактами				17)
Фінансовий результат від страхування	-	-	-	-	-	9 702
Дохід від страхування	-	-	-	-	-	16 580
Витрати на страхові послуги	-	-	-	-	-	-6 878
Чисті зароблені премії	17003	-39	-30	16934	-16934	-
Премії підписані, валова сума	141238	-	-	141238	-141238	-
Премії, передані у перестраховування	121462	-	-	121462	-121462	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	3853	-39	-	3892	-3892	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	1080	-	-30	1050	-1050	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	4364	-	-	4364	-4364	-
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2514	-	-	2514	-2514	-
Валовий:						
прибуток	10125	-39	-30	10056	-10056	-
збиток	-	-	-	-	-	-
Доходи (витрати) від зміни інших страхових резервів	-320	-35	1	-354	354	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	-172	-35	-	-207	207	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	148	-	1	-147	-147	-

7.4 Адміністративні витрати

тис. грн.

Показник	2023р.	2022р.
Витрати на аудиторські послуги	150	136
Витрати на зв'язок	25	15
Витрати на оплату праці, у т.ч.:	1815	1536
Президент	781	707

Наглядова рада	701	710
Ревізор	332	119
Відрахування на соціальні заходи, у т.ч.:	399	338
Президента	172	155
Наглядової ради	154	156
Ревізора	73	26
Інформаційно-консультативні послуги	444	24
Консультації у сфері інформатизації	4	0
Комунальні послуги	13	18
Послуги охорони	21	21
Нотаріальні послуги	14	11
Послуги з оцінки майна	76	11
Поштові витрати	19	15
Послуги оренди майна	1467	1302
Послуги актуарія	17	19
Послуги банків	53	48
Депозитарні послуги	25	15
Послуги з присвоєння рейтингу	125	150
Послуги зі створення коду для вебсайту	94	22
Послуги за надання простору для зберігання даних	270	0
Інші адміністративні послуги	326	144
Всього	5 357	3821

7.5. Інші операційні доходи

тис. грн.

Показник	2023р.	2022р.
Доходи від регресних вимог	996	2
Від списання безнадійної кредиторської заборгованості	0	479
Доходи від надання агентських послуг	419	254
Всього	1 415	735

7.6. Інші операційні витрати

тис. грн.

Показник	2023р.	2022р.
Одноразова матеріальна допомога співробітникам	40	428
Сумнівні та безнадійні борги	3 924	348
Всього	3 964	776

7.6. Інші доходи

тис. грн.

Показник	2023р.	2022р.
Доходи від погашення ОВДП	5 095	0
Всього	5 095	0

7.7. Інші витрати

тис. грн.

Показник	2023р.	2022р.
Витрати з придбання ОВДП	4 991	0
Всього	4 991	0

7.8. Інші фінансові доходи

тис. грн.

Показник	2023р.	2022р.
Доходи за відсотками по депозитам, розміщеним у банках	1 920	363
Всього	1 920	363

7.9. Фінансові витрати

тис. грн.

Показник	2023р.	2022р.
Частина плати за землю	0	0
Право користування будівлею	0	0
Всього	0	0

7.10. Елементи операційних витрат

тис. грн.

Найменування показників	2023р.	2022р.
Матеріальні затрати, у т.ч.	114	133
Витрати на оплату праці	6 811	5 076
Відрахування на соціальні заходи	1 485	1 115
Амортизація	51	28
Інші операційні витрати	2 892	1 833
Разом	11 443	8 185

7.11. Податок на прибуток

тис. грн.

Найменування показника	2023р.	2022р.
Поточний податок на прибуток	9 055	4 672

Оподаткування страхових компаній у 2023 р. здійснюється наступним чином:

За результатами звітного податкового року страховики сплачують податок за ставкою 3 відсотки суми страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, отриманих (нарахованих) страховиками - резидентами протягом звітного періоду за договорами страхування та співстрахування на території України або за її межами. Всі інші доходи страхових компаній оподатковуються за ставкою 18% в складі фінансового результату до оподаткування.

8. Примітки до Балансу

8.1. Основні засоби та інвестиційна нерухомість.

Станом на 31.12.2023 року первісна вартість основних засобів склала 483 тис. грн., знос 152 тис. грн., таким чином залишкова вартість склала 93 тис. грн.

При нарахуванні амортизації основних засобів застосовується прямолінійний метод. Нарухування амортизації починається з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому об'єкт передано в експлуатацію і закінчується з першого числа місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкту.

Розшифровка змін балансової вартості основних засобів за 2023 рік

тис. грн.

	Малоцінні необоротні матеріальні активи	Автомобілі	Інші основні засоби	Земельні ділянки	Всього
Балансова вартість на 01.01.2023	0	0	93	0	93
Первісна вартість	0	0	432	0	432
Знос на 01.01.2023	0	0	339	0	339
Надходження	0	0	50	0	50
Вибуття	0	0	0	0	0
Амортизаційні відрахування	0	0	50	0	50
Дооцінка	0	0	0	0	0
Залишкова вартість на 31.12.2023.	0	0	93	0	93

Інвестиційна нерухомість

Земельні ділянки віднесено до складу інвестиційної нерухомості. Станом на 31.12.2023 року вартість інвестиційної нерухомості склала 20 436 тис. грн.

У складі інвестиційної нерухомості обліковуються земельні ділянки. Станом на 31.12.2023 була здійснена експертна оцінка ринкової вартості майна та майнових прав, а саме: класу основних засобів «Інвестиційна нерухомість». До цього був залучений незалежний оцінювач ТОВ «Інжиніринговий центр «Ексон», код ЄДРПОУ 35951322, сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №117/23 від 23.02.2023

За результатами проведення щорічної оцінки станом на 31.12.2023 була здійснена переоцінка земельних ділянок.

Інформація про вартість інвестиційної нерухомості наведена у таблиці:

тис. грн

№	Показники	Станом на	Надходження	Дооцінка (уцінка)	Станом на
---	-----------	-----------	-------------	-------------------	-----------

		01.01.2023р.	(переміщення)		31.12.2023р.
1	Балансова вартість	30 414	0	(9 978)	20 436

Інвестиційна нерухомість відображена в балансі за справедливою вартістю в сумі 20 436 тис. грн.

Інвестиційна нерухомість складається з:

- земельна ділянка площею 2,7632 га, кадастровий номер 3222782600:05:020:0115 балансовою вартістю станом на 01.01.2023 складає 19 780,0 тис. грн., на 31.12.2023 - 11 938,0 тис. грн.,
- земельна ділянка площею 0,25 га, кадастровий номер 3221483001:01:020:0004 балансовою вартістю станом на 01.01.2023 складає 2 149 тис. грн., на 31.12.2023 - 1 832 тис. грн.,
- земельна ділянка площею 0,2499 га, кадастровий номер 3221485401:01:034:0011 балансовою вартістю станом на 01.01.2023 складає 2 049 тис. грн., на 31.12.2023 - 1 671,0 тис. грн.,
- земельна ділянка площею 0,25 га, кадастровий номер 3220882901:01:006:0109 балансовою вартістю станом на 01.01.2023 складає 1 856 тис. грн., на 31.12.2023 - 1 695,0 тис. грн.,
- земельна ділянка площею 0,1449 га, кадастровий номер 3220882901:01:004:0091 балансовою вартістю станом на 01.01.2023 складає 1 633 тис. грн., на 31.12.2023 - 1 010,0 тис. грн.,
- земельна ділянка площею 0,2088 га, кадастровий номер 3220882901:01:004:0087 балансовою вартістю станом на 01.01.2023 складає 1 781 тис. грн., на 31.12.2023 - 1 417,0 тис. грн.,
- земельна ділянка площею 0,1989 га, кадастровий номер 3218897001:01:018:0467 балансовою вартістю станом на 01.01.2023 складає 1 166,0 тис. грн., на 31.12.2023 - 873,0 тис. грн.

8.2. Нематеріальні активи

У балансі Товариства на 31.12.2023 року нематеріальні активи відображені у сумі 5 785 тис. грн. по залишковій вартості і в сумі 5 937 тис. грн. за первісною вартістю, що відповідає даним бухгалтерського обліку. У складі нематеріальних активів обліковується програмне забезпечення, ліцензії та майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності – знаку для товарів та послуг. Нематеріальні активи у вигляді ліцензій та програмного забезпечення відображені по первісній вартості за вирахуванням зносу. Майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності – знаку для товарів та послуг обліковуються за справедливою вартістю. Для визначення справедливої вартості даного активу був залучений незалежний оцінювач ТОВ «Інжиніринговий центр «Екскон», код ЄДРПОУ 35951322, сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №117/23 від 23.02.2023. Справедлива вартість майнових прав на об'єкт права інтелектуальної власності – знаку для товарів та послуг становить 5 737,00 тис. грн.

Перелік нематеріальних активів за групами

тис. грн.

Групи нематеріальних активів	На 01.01.2023 р.		Вибуло внаслідок списання		Нараховано амортизації	Надійшло	На 31.12.2023 р.	
	Первісна вартість	Залишкова вартість	Первісна вартість	Залишкова вартість			Первісна вартість	Залишкова вартість
- ліцензії	142	15	0	0	0	0	142	15
- програмне забезпечення	62	37	0	4	0	0	58	33
- торгівельна марка	0	0	0	0	0	2	5 737	5 737
Разом:	204	52	0	4	0	2	5937	5785

Не відповідає фінансовій звітності (балансу) на 31.12.2023р.

8.3. Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції обліковуються відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», інформація розкривається також відповідно до МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання».

Фінансові інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в капіталі у дооцінках. Облігації внутрішньої державної позики характеризуються високою ліквідністю на ринку цінних паперів України. Цінні папери можна продати у будь який час за ринковою вартістю. Міністерство фінансів гарантує своєчасне погашення та виплату за облігаціями внутрішнього державного боргу відповідно до умов випуску та незалежно від розміру суми вкладень. На даний час в Україні діють три рейтингові міжнародні компанії: «Fitch Ratings» (Fitch), «Standart & Poor's (S&P)», «Moody's Investors Service» (Moody's), які визначають кредитні рейтинги боргових зобов'язань України. Крім найбільших трьох України також співпрацює з японським агентством Rating and Investment Information, Inc.

Кредитні ризики розраховані :

Державні цінні папери (Облігації внутрішніх державних позик України)	Балансова вартість на 31.12.2023	Термін погашення	Кількість днів до погашення	Кредитний ризик %	Кредитні ризики тис.грн.	Балансова (справедлива) вартість на 31.12.2023 р.
ОВДП 400224380	2 049	14.02.2024	45	0,001%	0,02	2 049
Всього	2 049				0,02	2 049

Групи фінансових інвестицій	31.12.2022	31.12.2023
Акції українських емітентів	0	0
Державні цінні папери (Облігації внутрішньої державної позики України)	0	2 049

Вид цінних паперів, міжнародний ідентифікаційний № ЦП	Балансова вартість на 31.12.22	Балансова вартість на 31.12.23	Частка від активів, %	Найменування кредитного агентства, яким присвоєно рейтингову оцінку ЦП емітента (за наявності)					
				Fitch Ratings	Standart & Poor's (S&P) S&P Global Ratings	Moody's Investors Service	IBI-Rating	Кредит-Рейтинг	НРА Рюрик
ОВДП 400224380	0	2049		В/Стабільний	aaA В/Стабільний	В3/Стабільний			
всього	0	2049	3%						

Прогноз по всім ОВДП - стабільний та позитивний.

8.4. Довгострокові фінансові інвестиції

Довгострокові фінансові інвестиції відсутні.

8.5. Довгострокова дебіторська заборгованість

Довгострокова дебіторська заборгованість відсутня.

8.6. Відстрочені податкові активи

Станом на 31.12.2023 року відстрочені податкові активи(зобов'язання) відсутні.

8.7. Оборотні активи

Склад оборотних активів Товариства розподілився наступним чином:

запаси - незначна стаття оборотних активів, у сумовому вираженні станом на 31.12.2022 склали 63 тис. грн. і складалась з інших матеріалів – бланків страхових полісів та канцтоварів, станом на 31.12.2023 склали 48 тис. грн. і складаються з інших матеріалів - бланки страхових полісів та канцтоварів.

Товариство на кожну звітну дату аналізує дебіторську заборгованість на предмет знецінення окремо по кожному договору страхування та створює резерв під очікувані кредитні збитки в момент виникнення заборгованості. Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості визнається за мінусом резерву очікуваних кредитних ризиків.

До залишків, визнання яких було припинено, віднесено непрострочену дебіторську заборгованість дебіторська за страховою діяльністю, що відносяться до діючих договорів страхування. Відповідно до МСФЗ 17, вона включені в зобов'язання за страховими контрактами.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги станом на 31.12.2022 складається із дебіторської заборгованості за договорами страхування зменшену на резерв очікуваних кредитних збитків станом на 31.12.2022 складала 2 919 тис. грн. (13,2% оборотних активів), а станом на 31.12.2023 складає 25 тис. грн (0,1% оборотних активів).

Трансформація дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги відповідно до МСФЗ 17 наведена у таблиці 8.7.1

Таблиця 8.7.1
тис. грн.

Показник	На 01.01.2023 за МСФЗ 4	Рекласифікація	На 01.01.2023 за МСФЗ 17	На 31.12.2023 за МСФЗ 4	Рекласифікація	На 31.12.2023 за МСФЗ 17

Дебіторська заборгованість за договорами страхування	8383	-5464	2 919	5 318	-5293	25
Зобов'язання за страховими контрактами	-	- 5464	-5464	-	-5293	- 5293

Заборгованість за виданими авансами складається з дебіторської заборгованості за господарськими договорами та станом на 31.12.2022 складала 283 тис. грн. або 0,5% оборотних активів, станом на 31.12.2023 складає 257 тис. грн. або 0,3% оборотних активів, а станом на 31.12.2023 – 308 тис. грн. та 0,6% оборотних активів

Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами складається з заборгованості банків по відсоткам за депозитними договорами та залишками на поточних рахунках та заборгованості за агентськими угодами та станом на 31.12.2022 складала 81 тис. грн. або 0,4% оборотних активів, станом на 31.12.2023 складає 308 тис. грн. або 0,6% оборотних активів.

Поточна дебіторська заборгованість

Таблиця 8.7.2
тис.грн.

	Поточний період	Попередній період	Поточна	Більше 1 місяця менше 2 місяців	Більше 2 місяців не 3 більше 3 місяців	Більше 3 місяців	Усього
Дебіторська заборгованість страховою діяльністю	47	3 226	-	-	-	47	47
Резерв кредитних збитків	22	307	-	-	-	22	22
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	257	283	4	-	-	253	257
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	308	81	308	-	-	-	308
Інша поточна дебіторська заборгованість	6 762	6 483	402	-	-	6 360	6 762
Резерв кредитних збитків	1 043	23	-	-	-	1 020	1 043
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	7	50	7	-	-	-	7
Усього	6 316	15 257	8 928	-	-	5 616	11 609

Грошові кошти станом на 31.12.2022 склали 60,6% оборотних активів, та в сумовому вираженні дорівнювали 13 376 тис. грн. і склалися із грошових коштів на рахунках Товариства в національній валюті 6 373 тис. грн., на депозитних рахунках 7 000 тис. грн., станом на 31.12.2023 грошові кошти склали 84,6% оборотних активів, та в сумовому вираженні дорівнюють 41 141 тис. грн. і складаються із грошових коштів на рахунках Товариства в національній валюті 25 141 тис. грн., на депозитних рахунках 16 000 тис. грн.

До залишків, визнання яких було припинено, віднесено також частки перестраховиків в резервах незароблених премій та резервах збитків, що відносяться до діючих договорів страхування. Відповідно до МСФЗ 17, вони включені в активи за договорами перестраховання.

Трансформаційна таблиця по рекласифікації частки перестраховика у страхових резервах відповідно до МСФЗ 17 представлена у Таблиці 8.7.3. та 8.7.4

Таблиця 8.7.3 Рекласифікація частки перестраховика у страхових резервах станом на 01.01.2023

тис. грн

Показник	На 01.01.2023 (МСФЗ 4)	Коригування на кредиторську заборгованість за	Перерахунок відповідно до МСФЗ 17 із	На 01.01.2023 (МСФЗ 17)	Рекласифікація	На 01.01.2023 (МСФЗ 17)
----------	------------------------	---	--------------------------------------	-------------------------	----------------	-------------------------

		договорами перестраховання	залученням актуарія			
<i>Активи за договорами перестраховання</i>	-	-	-	-1 171	-	-1 171
Частка перестраховиків у страхових резервах	1 537	-2 679	-29	-1 171	1 171	-
резерв збитків або резерв належних виплат	28	-	1	29	-29	-
у тому числі в резервах незароблених премій	1 509	-2 679	-30	- 1 200	1 200	-

Таблиця 8.7.4 Рекласифікація частки перестраховика у страхових резервах станом на 31.12.2023

Показник	тис. грн					
	На 31.12.2023 (МСФЗ 4)	Коригування на кредиторську заборгованість за договорами перестраховання	Перерахунок відповідно до МСФЗ 17 із залученням актуарія	На 31.12.2023 (МСФЗ 17)	Рекласифікація	На 31.12.2023 (МСФЗ 17)
<i>Активи за договорами перестраховання</i>	-	-	-	-941	-	-941
Частка перестраховиків у страхових резервах	3 043	-3 996	12	-941	941	-
резерв збитків або резерв належних виплат	534	-	22	556	-556	-
у тому числі в резервах незароблених премій	2 509	-3 996	-10	- 1 497	1 497	-

Таким чином, Товариство припинило визнання часток перестраховиків у страхових резервах та визнає їх у складі активів або зобов'язань за договорами перестраховання.

8.8. Статутний капітал

Товариство зареєстроване на виконання рішення установчих зборів, державна реєстрація проведена 11.05.2006 року. Відповідно до даних статуту первинний статутний капітал складав 8 000 000,00 грн. (вісім мільйонів гривень 00 копійок).

Формування статутного капіталу Товариства здійснювалось засновниками, шляхом перерахування грошових коштів на поточний рахунок ПрАТ «СК «НАДІЙНА» таким чином:

№	Засновник	Кіль- кість акцій, шт.	Загальна номінальна вартість акцій, грн.	Форма внеску до статутного	Назва, № і дата документа про сплату	Обсяг сплаченої частини, грн.	Сплачена частка статутного капіталу,
---	-----------	---------------------------------	---	-------------------------------------	---	-------------------------------------	---

				капіталу	статутного капіталу		% до заявленої
1.	ТОВ Фінансова Група «ПАРТНЕР», код 33995635	3 999	3 999 000,00	грошові кошти	Платіжне доручення № 25 від 10.05.2006	3 999 000,00	49,986
	ТОВ Фінансова Група «ПАРТНЕР», код 33995635	3 999	3 999 000,00	грошові кошти	Платіжне доручення №30 від 12.05.2006	3 999 000,00	49,986
2.	ТОВ «Інвестиційна Компанія «Інтар- Інвест» , код ЄДРПОУ 21615183	1	500,00	грошові кошти	Платіжне доручення №27 від 10.05.2006	500,00	0,007
	ТОВ «Інвестиційна Компанія «Інтар- Інвест» , код ЄДРПОУ 21615183		500,00	Грошові кошти	Платіжне доручення №29 від 12.05.2006	500,00	0,007
3.	ТОВ «Фінреєстр», код ЄДРПОУ 33937657	1	500,00	грошові кошти	Платіжне доручення №32 від 10.05.2006	500,00	0,007
	ТОВ «Фінреєстр», код ЄДРПОУ 33937657		500,00	грошові кошти	Платіжне доручення №36 від 12.05.2006	500,00	0,007
Всього:		8 000	8 000 000,00	-	-	8 000 000,00	100,00

11 лютого 2011 року загальними зборами акціонерів (протокол №13 від 11.02.2011р.) змінено найменування Товариства із ЗАТ «СК «НАДІЙНА» на ПрАТ «СК «НАДІЙНА».

Подальше збільшення статутного капіталу Товариства відбулося у 2012 році. Згідно протоколу загальних зборів акціонерів від 03.09.2012 року №18 було прийнято рішення про збільшення статутного капіталу з 8 000 000 грн до 15 000 000 грн за рахунок:

- за результатами діяльності за 2006-2010 роки отриманий нерозподілений прибуток Товариства в сумі 7 000 000,00 грн спрямувати на збільшення статутного капіталу.

Відповідно до статуту Товариства, затвердженому рішенням позачергових загальних зборів акціонерів (протокол №21 від 11.02.2015р.) статутний капітал складає 15 000 000,00 грн. (п'ятнадцять мільйонів гривень 00 копійок) та був розділений на 8 000 (вісім тисяч) штук простих іменних акцій номінальною вартістю 1 875,00 грн. (одна тисяча вісімсот сімдесят п'ять гривень 00 копійок) кожна.

Станом на 31.12.2023р, статутний капітал Товариства сформований та сплачений грошовими коштами повністю у розмірі 15 000 000,00 грн. (п'ятнадцять мільйонів гривень 00 копійок), акціонерами Товариства є:

Найменування юридичної особи чи П.І.Б. фізичної особи, яка є засновником чи учасником страховика	Місцезнаходження юридичної особи чи паспортні дані фізичної особи, яка є засновником, учасником, акціонером страховика	Частка в статутному фонді, грн., у т.ч.	Частка в статутному фонді, %	Заборгованість засновника чи учасника страховика за внесками до статутного фонду страховика, грн.	Заборгованість засновника чи учасника страховика за внесками до статутного фонду страховика, %
Ященко Юлія Володимирівна	Паспорт 005254332 виданий 25.09.20р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має

3027314340					
Боднар Ольга Павлівна 3161501789	НЮ №236180, виданий Гусятинським РВ УМВС України в Тернопільській області 20.11.2010р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Жураховська Наталія Борисівна 2606304165	№275406, виданий Кіровським ВМ Кіровоградського МВ УМВС України в Кіровоградській області 28.12.2010р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Загнойко Оксана Михайлівна 2734204462	СН №078673, виданий Дніпровським РУГУ МВС України в м. Києві 24.10.1995р.	750 000,00	5	Не має	Не має
Згоба Ольга Мойсеївна 2274815801	СС №001036, виданий Івано- Франківським МУВС МВС в Івано- Франківській області 29.08.1995р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Песиголовець Яніс Олександрович 2889009357	АЕ №031854, виданий Тернівським РВ Криворізького МУ УМВС України в Дніпропетровській області 23.01.1996р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Сіпунова Світлана Сергіївна 2941512240	СН №433513, виданий Московським РУ ГУМВС України в м. Києві 04.03.1997р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Синельниченко Юлія Павлівна 2915108342	СО №792175, виданий Подільським РУ ГУМВС України в м. Києві 29.01.2002р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Фарфунік Віталій Богданович 3011704056	МС №509843, виданий Гусятинським РВ УМВС України в Тернопільській області 24.02.1999р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Шабаш Роман Іванович 2662311573	СН №433674, виданий Московським РУ ГУМВС в м. Києві 04.03.1997р.	2 850 000,00	19	Не має	Не має
Всього		15 000 000,00	100		

Акціонерами, що володіють понад 10% акцій є 1 фізична особа - Шабаш Роман Іванович (код 2662311573), який є власником істотної участі. Кінцевий бенефіціарний власник відсутній.

Власник істотної участі відповідає встановленим законодавством вимогам.

Протягом 2023 року змін у складі власників істотної участі не відбулось.

8.9. Власний капітал

Станом на 31.12.2023 року **власний капітал Товариства** має наступну структуру:
тис.грн.

Розділ власного капіталу	На 31.12.2022 р	На 31.12.2023 р.
Зареєстрований (пайовий) капітал	15 000	15 000
Капітал у дооцінках	29 170	24 975
Резервний капітал	872	872
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	3 941	23 740
Інші резерви		
Всього власного капіталу	48 983	64 587

Зареєстрований капітал станом на 31.12.2022р. складав 15 000 тис. грн. та протягом 12 місяців 2023 року не змінився. Станом на 31.12.2023 року статутний капітал сплачено грошовими коштами повністю.

Капітал у дооцінках станом на 31.12.2022 року складав 29 170 тис грн. та протягом 2023 року зменшився на 4 195 тис грн. Капітал у дооцінках станом на 31.12.2023 року включає в себе суму оцінки нематеріальних активів на суму 5 735 тис грн., оцінка фінансових інвестицій на суму 49 тис. грн, оцінка основних засобів на суму 19 191 тис. грн. та складає 24 975 тис. грн.

Резервний капітал станом на 31.12.2022 року складав 872 тис грн. та протягом 2023 року не змінився. Резервний капітал був сформовано:

1) Протокол чергових Загальних зборів акціонерів Закритого акціонерного товариства «Страхова компанія «НАДІЙНА» від 25 травня 2009 року:

- прийнято рішення затвердити чистий прибуток, отриманий Товариством за результатами діяльності за період з 2006-2008 роки та відрахувати у резервний фонд Товариства 5% чистого прибутку у розмірі 418,8 тис. грн.

2) Протокол чергових Загальних зборів акціонерів Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «НАДІЙНА» від 29 квітня 2011 року:

- прийнято рішення спрямувати 39,2 тис. грн чистого прибутку до резервного капіталу Товариства який в результаті діяльності Товариства складатиме 458 тис грн, що відповідає щорічним відрахуванням від чистого прибутку 5%.

3) Протокол чергових Загальних зборів акціонерів Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «НАДІЙНА» від 30 квітня 2012 року:

- прийнято рішення спрямувати 9,5 тис. грн чистого прибутку до резервного капіталу Товариства, що відповідає щорічним відрахуванням від чистого прибутку 5%;

- 304,5 тис. грн резервного капіталу направити на покриття збитків отриманих Товариством в 2009 році.

4) Протокол чергових Загальних зборів акціонерів Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «НАДІЙНА» від 15 березня 2013 року:

- прийнято рішення спрямувати 23,5 тис. грн чистого прибутку до резервного капіталу Товариства, що відповідає щорічним відрахуванням від чистого прибутку 5%.

5) Протокол чергових Загальних зборів акціонерів Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «НАДІЙНА» від 29 квітня 2015 року:

- прийнято рішення спрямувати 218,7 тис. грн чистого прибутку до резервного капіталу Товариства, що відповідає щорічним відрахуванням від чистого прибутку 5%.

6) Протокол чергових Загальних зборів акціонерів Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «НАДІЙНА» від 29 квітня 2016 року:

- прийнято рішення спрямувати 161,3 тис. грн чистого прибутку до резервного капіталу Товариства, що відповідає щорічним відрахуванням від чистого прибутку 5%.

6) Протокол чергових Загальних зборів акціонерів Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «НАДІЙНА» від 28 квітня 2017 року:

- прийнято рішення спрямувати 304,9 тис. грн чистого прибутку до резервного капіталу Товариства, що відповідає щорічним відрахуванням від чистого прибутку 5%.

У зв'язку зі змінами облікової політики, згідно яких Товариство застосувало новий МСФЗ 17 до річної звітності, впродовж звітної періоду Товариство відображало інформацію у розділі I «Власний капітал» згідно МСФЗ 4

Власний капітал (згідно МСФЗ 4) (тис. грн.):

	31.12.2023 р.	31.12.2022 р.
Зареєстрований капітал	15 000	15 000
Капітал у дооцінках	24 975	29 170
Резервний капітал	872	872
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	23 824	4 044
<i>Коригування прибутку у зв'язку з застосуванням МСФЗ 17</i>	-84	-103
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) після коригування	23 740	3 941
Всього власний капітал	64 587	48 983

Станом на звітну дату при переході на МСФЗ 17 Товариство використало підхід повної ретроспективи щодо всіх груп страхових контрактів. Це призвело до коригування фінансового результату за 2022 рік і змін у статті «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» (рядок 1420 Звіту про фінансовий стан).

Після коригування нерозподілений прибуток Товариства за 2022 рік склав 3941 тис. грн, за 2023 рік складає 23 740 тис.грн.

Товариство нараховує дивіденди учасникам, які визнає як зобов'язання на звітну дату тільки в тому випадку, якщо вони були оголошені до звітної дати включно.

Порядок розподілу накопиченого прибутку встановлюється Зборами учасників.

Протягом звітної періоду розподілу накопиченого прибутку не було.

8.10 Довгострокові зобов'язання та забезпечення

Через зміни у облікових політиках, Товариством станом на 01.01.2023 та 31.12.2023 року здійснено рекласифікацію страхових резервів відповідно до МСФЗ 17. Результати рекласифікації наведені у таблицях 8.10.1 та 8.10.2.

Таблиця 8.10.1 Рекласифікація страхових резервів станом на 01.01.2023

Показник	тис. грн					
	На 01.01.2023 (МСФЗ 4)	Коригування на дебіторську заборгованість	Перерахунок відповідно до МСФЗ 17 із залученням актуарія	На 01.01.2023 (МСФЗ 17)	Рекласифікація	На 01.01.2023 (МСФЗ 17)
<i>Зобов'язання за страховими контрактами</i>	-	-	-	2 696	-	2 696
Страхові резерви у тому числі:	8 086	-5 464	74	2 696	-2 696	-
резерв збитків або резерв належних виплат	889	-	35	924	-924	-
резерв незароблених премій	7 197	-5 464	39	1 772	-1 772	-

Таблиця 8.10.2 Рекласифікація страхових резервів станом на 31.12.2023

Показник	тис. грн					
	На 31.12.2023 (МСФЗ 4)	Коригування на дебіторську заборгованість	Перерахунок відповідно до МСФЗ 17 із залученням актуарія	На 31.12.2023 (МСФЗ 17)	Рекласифікація	На 31.12.2023 (МСФЗ 17)
<i>Зобов'язання за страховими контрактами</i>	-	-	-	7 566	-	7 566
Страхові резерви у тому числі:	12 660	-5 293	199	7 566	- 7566	-
резерв збитків або резерв належних виплат	3 345	-	134	3 479	-3 479	-
резерв незароблених премій	9 315	-5 293	65	4 087	-4 087	-

Таким чином Товариство припинило визнання страхових резервів у складі довгострокових зобов'язань, натомість визнає зобов'язання за страховими контрактами у складі поточних зобов'язань та відображує у складі зобов'язань за страховими контрактами.

Структура поточних зобов'язань наведена в таблиці:

Склад кредиторської заборгованості	Звітний період, сума, тис. грн.	Попередній період, сума, тис. грн.
Розрахунки за товари, роботи, послуги	5	4
Розрахунки з бюджетом	1 866	0
Розрахунки з оплати праці	5	5
Зобов'язання за страховими контрактами	7 566	2 696
Поточна кредит. заборг. за страх. діяльністю	153	153
Поточні забезпечення (резерв відпусток)	590	557
Інші поточні зобов'язання	155	222
Разом:	10 340	3 637

Розрахунки з заробітної плати, із підзвітними особами, з постачальниками, з бюджетом і позабюджетними фондами здійснюються відповідно до чинного законодавства України.

Станом на 31.12.2023 року Страховою компанією була проведена інвентаризація кредиторської заборгованості. Заборгованості по заробітній платі – поточна і становить 5 тис. грн. на заробітної плати, нарахованої 31.12.2023 та погашена у січні 2024 року. Заборгованість зі страхування не має. Заборгованість з податків та платежів становить 1 866 тис грн. та складається із зобов'язань по податку на прибуток, заборгованість по перестраховальним преміям поточна і становить 4 149 тис. грн.

Рік, що закінчився 31 грудня 2023 року	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Всього
Заборгованість за товари, роботи послуги	-	-	5	-	-	5
Заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	1 866	-	-	-	1 866
Заборгованість із оплати праці	5	-	-	-	-	5
зобов'язання за страховими контрактами	-	-	7 566	-	-	7 566
Поточна заборгованість за страховою діяльністю	-	-	-	153	-	153
Поточні забезпечення	-	-	590	-	-	590
Інші поточні зобов'язання	150	-	5	-	-	155
Всього	155	1 866	8166	153	-	10 340

Оренда

Підприємство укладає з власником офісного приміщення площею 81,7 кв.м. договір оренди на 11 місяців з пролонгацією.

9. Судові позови.

Скарг та позовів до суду протягом 2023 р. стосовно надання фінансових послуг Товариства не зафіксовано.

10. Інші зміни

10.1. Зміни в обліковій політиці компанії.

Фінансова звітність компанії за 2023 р. надається згідно облікової політики у відповідності до МСФЗ. У 2023 році Товариство впровадило застосування МСФЗ 17, включаючи будь-які наступні поправки до інших стандартів, починаючи з 1 січня 2023 р. Ці стандарти внесли значні зміни в облік договорів страхування та перестраховання. В результаті, Товариство перерахувало певні порівняльні суми та відобразило зміни у фінансовій звітності. Зміни до МСФЗ 9, що вступили в дію в 2023 році не вплинули на показники фінансової звітності Товариства.

10.2. Рекласифікації фінансової звітності та виправлення помилок.

Протягом звітного періоду Товариство застосовувало рекласифікації у фінансовій звітності у зв'язку з зміною облікової політики через перехід на застосування МСФЗ17.

10.3. Умовні зобов'язання і операційні ризики.

Товариство здійснює свою основну діяльність на території України. Закони та нормативні акти, які впливають на операційне середовище в Україні, можуть швидко змінюватися.

Економіка України знаходиться в обтяжуючому стані, говорити про її зріст не доводиться. Імітація ключових реформ, корупція в вищих ешелонах влади, слабкість банківської системи, відсутність чіткої і зрозумілої стратегії економічного розвитку не дають приводу очікувати росту в найближчій перспективі. Зовнішні фактори зараз здійснюють мінімальний вплив на вітчизняну економіку. Низькі світові ціни на основні продукти експорту скоріше благо для країни, так як змушують модернізуватися, шукати і розвивати нові конкурентні переваги, нові ринки, нові продукти, а не просто експлуатувати старий ресурс. Саме рішення внутрішніх проблем дозволить Україні рушити вперед.

Подальший економічний розвиток залежить від спектру економічних заходів, які вживаються українським Урядом, а також інших подій, які перебувають поза зоною впливу Компанії. Майбутнє спрямування економічної

політики з боку українського Уряду може мати вплив на реалізацію активів Компанії, а також на здатність Компанії сплачувати заборгованості згідно зі строком погашення.

Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів.

Внаслідок ситуації, яка склалась в Україні у зв'язку з початком вторгнення 24.02.2022 року російських військ та введенням воєнного стану на території України, в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Товариства.

Ступінь повернення цих активів у звичайній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Товариства, спрямованих різними країнами на досягнення економічної стабільності та поживлення економіки. Ступінь повернення дебіторської заборгованості підприємству визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку Керівництва, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

Можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань

Внаслідок наявності в українському комерційному законодавстві, й податковому зокрема, положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачень, а також через воєнний стан в Україні, практику, що склалась в загалом нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи доволіно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Товариства, ймовірно, що Товариство змушено буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви, а також на ринковий рівень цін на угоди.

Оподаткування.

Українське податкове, валютне та митне законодавство допускає різні тлумачення і схильне до частих змін. Інтерпретація керівництвом Товариства даного законодавства стосовно операцій та діяльності Товариства може бути оскаржена відповідними фіскальними органами. Податкові органи можуть зайняти жорсткішу позицію при інтерпретації законодавства і перевірці податкових розрахунків. Як наслідок можуть бути донараховані податки, пені, штрафи.

10.4. Фінансові ризики.

Діяльності Товариства характерна значна кількість ризиків, включаючи вплив змін заборгованості, курсів обміну іноземних валют. Управління ризиками спрямоване на зменшення непередбачуваності фінансових ризиків та негативного впливу на фінансові результати Компанії.

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Підприємство не здійснює торгівлю фінансовими активами зі спекулятивною метою і не випусває опціонів. Товариство укладає контракти, що передбачають передачу страхового ризику, фінансового ризику або одночасно страхового та фінансового ризиків.

Далі описані найбільші фінансові ризики, яких зазнає Компанія.

Управління фінансовими ризиками

Товариство наражається на фінансові ризики внаслідок наявності у неї фінансових активів, активів перестрахування та страхових зобов'язань. Зокрема основний фінансовий ризик пов'язаний з недостатністю надходжень від інвестицій у довгостроковій перспективі для фінансування зобов'язань за страховими та інвестиційними контрактами. Найважливішими складовими цього фінансового ризику, на який Товариство наражається передусім внаслідок характеру своїх інвестицій та зобов'язань, є кредитний ризик, ризик ліквідності та ринкові ризики (ризик процентної ставки та валютний ризик). Ці ризики виникають у зв'язку з невідповідністю строків погашення активів та зобов'язань і відкритими позиціями процентних ставок та іноземних валют, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Товариство управляє цими позиціями з метою отримання довгострокового інвестиційного доходу, що перевищує її зобов'язання за страховими контрактами. Товариство регулярно готує звіти за портфелями, контрагентами та категоріями активів та зобов'язань, які подаються її ключовому управлінському персоналу. Основними методами управління активами та пасивами, який застосовує Товариство, є забезпечення відповідності суми активів та зобов'язань за страховими та інвестиційними контрактами за видами виплат власникам контрактів. За кожною окремою категорією зобов'язань Товариство веде окремий портфель активів. Товариство не змінювала процеси управління ризиками протягом періодів, представлених у цій звітності.

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація, щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;

- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Кредитний ризик виникає, головним чином, за дебіторською заборгованістю, грошовими коштами і фінансовими інвестиціями.

Враховуючи наявну ситуацію протягом 2023 року, пов'язану з воєнними діями з боку Росії, Товариство не формує резерв на звітні дати проміжної фінансової звітності, вважаючи витрати та зусилля щоб відобразити розумну та прийнятну інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов не виправданими.

На підставі загального аналізу ступінь такого ризику Товариством оцінена на 31.12.2022 р. як 330,0 тис. грн. на 31.12.2023 р. як 1 065 тис. грн. Зміна такого ризику на звітну дату склала - 735 тис. грн.

Відповідні резерви очікуваних кредитних збитків складають 330 тис. грн. станом на 31.12.2022 р. та 1 065 тис. грн. 31.12.2023 р.

Грошові кошти

Станом на 31.12.2023 року гроші та їх еквіваленти включали грошові кошти на поточних рахунках у банках у сумі 25 141 тис. грн. (31.12.2022 року: 13 376 тис. грн.).

Щодо кредитної якості грошей та їх еквівалентів: станом на 31.12.2023 року, найбільша сума грошових коштів утримується на поточних рахунках Товариства в АТ «ОЩАДБАНК» - 22 833,1 тис. грн. або 90,82%, в АТ «Райфайзен банк» - 1 204,1 тис. грн. або 4,79%, в АТ «Креді Агріколь Банк» - 99,7 тис. грн. або - 0,40%, в АТ «ПРИВАТБАНК» - 946,3 тис. грн. або 3,76%; у ПАТ «МІБ» - 3,4 тис. грн. або 0,01%, в АТ «АСВІО БАНК» - 54,7 тис. грн. або 0,22%;

Станом на 31.12.2023 року гроші та їх еквіваленти включали грошові кошти на депозитних рахунках у банках у сумі 16 000,0 тис. грн. (31.12.2021 року: 7 000,0 тис. грн.).

Щодо кредитної якості грошей та їх еквівалентів: станом на 31.12.2023 року, сума грошових коштів, яка утримується на депозитних рахунках Товариства в АТ «Райфайзен банк» - 2 000 тис. грн. або 12,5%; та АТ «Креді Агріколь Банк» - 5 000 тис. грн. або 31,25%; АТ «ОЩАДБАНК» - 4 000 тис. грн. або 25,00%, АТ «Приватбанк» - 5 000,00 грн. або 31,25%.

Товариство не утримує жодної застави для покриття своїх кредитних ризиків, пов'язаних із фінансовими активами. Відповідні значення ризиків мають значення, що свідчать про незначний вплив кредитного ризику на господарську діяльність Товариства. Негативних наслідків не очікується.

Дебіторська заборгованість

Управління кредитним ризиком, що пов'язаний із покупцями, здійснюється кожною бізнес-одиницею у відповідності до політики, процедур та системи контролю, встановленими Товариством по відношенню до управління кредитними ризиками, що пов'язані із покупцями. Кредитна якість покупця оцінюється на основі детальної форми оцінки кредитного рейтингу. Основні фактори, які беруться до уваги в ході аналізу резерву очікуваних кредитних збитків дебіторської заборгованості включають визначення того, чи наявні ознаки що можуть привести до зміни кредитного ризику, в тому рахунку чи прострочені виплати основної суми заборгованості, чи відомо про будь-які труднощі з огляду на грошові потоки контрагентів, зниження кредитного рейтингу або порушення первісних умов відповідного договору. Здійснюється регулярний моніторинг непогашеної дебіторської заборгованості покупців. Товариство здійснює аналіз зменшення корисності заборгованості, що оцінюються індивідуально (по великим контрагентам), і резерву очікуваних кредитних збитків, що оцінюються у сукупності (велика кількість малих дебіторів об'єднуються у однорідні групи).

Резерв очікуваних кредитних збитків, що оцінюється на індивідуальній основі

Товариство визначає суму очікуваних кредитних збитків окремо за кожною суттєвою заборгованістю в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, можуть включати: можливість реалізації бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити продуктивність праці в разі виникнення фінансових труднощів та/або грошові надходження, очікувані виплати дивідендів в разі оголошення банкрутом, наявність іншої фінансової підтримки та можлива вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більшої уваги.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);

- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Кредитні ризики по фінансовим інвестиціям наведені нижче.

Державні цінні папери (Облігації внутрішніх державних позик України)	Балансова вартість на 31.12.2023	Термін погашення	Кількість днів до погашення	Кредитний ризик %	Кредитні ризики тис.грн.	Балансова (справедлива) вартість на 31.12.2023 р.
ОВДП 400224380	2 049	14.02.2024	45	0,001%	0,02	2 049
Всього	2 049				0,02	2 049

Результат розрахунків свідчить про несуттєвий вплив кредитних ризиків на валюту балансу.

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Товариства контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Товариство має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики

тис.грн

Тип активу	30.12.2022, тис.грн.	Частка в активах, %	31.12.2023, тис. грн.	Частка в активах, %
Банківські депозити	7 000	13%	16 000	21%
Фінансові інвестиції	0	0	2 049	3%

Слід зазначити, що облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, мають мінімальний відсотковий ризик, тому що обертаються на ринку, їх оціночна вартість залежить від багатьох факторів (дохідність, строк погашення, ціна на біржі тощо).

Протягом звітного періоду було зниження відсоткових ставок по гривневих банківських депозитах Товариства. Так, відсоткова ставка у гривні знизилась в середньому на 1%. Відсоткові ризики розраховувались, виходячи з фактичної зміни відсоткових ставок по відповідним фінансовим інструментам впродовж звітного періоду.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів Керівництво Товариства планує використовувати оцінки та судження які базуються на професійній

компетенції працівників Товариства, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів.

Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 2 процентних пункти за банківськими депозитами та на ± 2 процентних пункти по фінансовим інвестиціям.

Потенційний вплив на чисті активи Товариства при зміні відсоткової ставки:

Тип активу	Вартість	Середньозважена ставка	Відсоткова ставка (зміни)	Потенційний вплив на чисті активи Товариства в разі зміни відсоткової ставки	
На 31.12.2022					
Банківські депозити	7 000	5%	$\pm 2\%$	+140	-140
Фінансові інвестиції	-	-	-	-	-
На 31.12.2023					
Банківські депозити	16 000	6%	$\pm 2\%$	+320	-320
Фінансові інвестиції	2 049	16%	$\pm 2\%$	+41	-41

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Всі операції Товариство проводить в національній валюті України. Валютних рахунків у Товариства не має. Станом на 31.12.23 року Товариство не мала депозитів та інших фінансових активів у іноземній валюті, тому її фінансовий стан є нечутливим до впливу зміни іноземних валют.

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.

Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок Товариство використовувало історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні 5 років за оприлюдненою інформацією НБУ.

Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 4 процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущенні, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 4 процентних пункти на вартість чистих активів Товариства.

Можлива зміна справедливої вартості боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою розрахована як різниця між дисконтованими грошовими потоками за діючою ставкою та дисконтованими грошовими потоками у разі зміни відсоткової ставки за кожним фінансовим інструментом.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Товариство аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, зобов'язаннями, а також прогнозні потоки грошових коштів від операційної діяльності. Підприємство здійснює управління своєю ліквідністю шляхом ретельного моніторингу запланованих платежів у рахунок очікуваних страхових виплат, а також вибуття грошових коштів внаслідок повсякденної діяльності. Керівництво щомісяця розглядає прогнози грошових потоків Товариства. Управління потребами ліквідності Товариства здійснюється за допомогою як короткострокових, так і довгострокових прогнозів.

До ризиків ліквідності відносяться, зокрема:

ризик ринкової ліквідності – ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів через неможливість купівлі або продажу активів у потрібній кількості за достатньо короткий період часу в силу погіршення ринкової кон'юнктури;

ризик балансової ліквідності – ризик виникнення збитків, виникнення дефіциту грошових коштів або інших високоліквідних активів для виконання зобов'язань перед контрагентами.

Відповідно до розкритої Товариства у цих Примітках якісної інформації щодо ризиків ліквідності керівництво розглядає та оцінює відповідний ризик. Тим самим забезпечуючи виконання своїх зобов'язань в повному обсязі не зазнаючи при цьому неприйнятних втрат, які б, можливо, могли мати місце у разі відсутності достатнього обсягу високоліквідних активів.

Так, коефіцієнти загальної ліквідності (розраховується як відношення балансової вартості оборотних активів до величини її поточних зобов'язань) на 31.12.2022 р. та 31.12.2023 р. склали відповідно 8,4 та 8,6. Зміна коефіцієнту такого ризику на звітну дату склала –0,2.

Коефіцієнти поточної ліквідності (розраховується як відношення оборотних коштів до короткострокових зобов'язань) на 31.12.2022 р. та 31.12.2023 р. склали відповідно 3,7 та 6,1. Зміна коефіцієнту такого ризику на звітну дату склала – 2,4

Відповідні значення ризиків мають значення що свідчать про платоспроможність Товариства виконати наявні зобов'язання. Негативних наслідків щодо ліквідності не очікується.

Аналіз фінансових зобов'язань за термінами погашення станом на 31.12.2022 р. та 31.12.2023 р. представлений таким чином:

31.12.2022 р.

тис. грн.

Структура зобов'язань	До 6 місяців	6-12 місяців	1-2 роки	2-5 років	Більше 5 років	Всього
Товари, роботи, послуги	4	0	0	0	0	4
З оплати праці	5	0	0	0	0	5
За страховою діяльністю	0	0	0	153	0	153
Поточні забезпечення	557	0	0	0	0	557
Інші поточні зобов'язання	222	0	0	0	0	222
Всього	788	0	0	153	0	941

31.12.2023р.

тис. грн.

Структура зобов'язань	До 6 місяців	6-12 місяців	1-2 роки	2-5 років	Більше 5 років	Всього
З податку на прибуток	1 866	0	0	0	0	1 866
Товари, роботи, послуги	5	0	0	0	0	5
З оплати праці	5	0	0	0	0	5
За страховою діяльністю	0	0	0	153	0	153
Поточні забезпечення	590	0	0	0	0	590
Інші поточні зобов'язання	150	5	0	0	0	155
Всього	2 616	5	0	153	0	2774

Управлінський персонал вважає, що доступні очікувані операційні грошові потоки достатні для фінансування поточних операцій Товариства.

Управління страховими ризиками

Страховий ризик стосується всіх страхових андеррайтингових ризиків у зв'язку зі змінами збитків, що виникають внаслідок невизначеності розмірів та строків цих збитків. Крім того, існує ризик змін основних припущень, включаючи рівень витрат та розірвання договорів, зроблених при оформленні договору/полісу.

Управління страховими ризиками здійснюється завдяки поєднанню андеррайтингових політик, принципів ціноутворення, створення резервів та перестраховування. Особлива увага приділяється забезпеченню того, щоб сегмент клієнтів, який купує страховий продукт, відповідав основним припущенням щодо клієнтів, сформованим під час розробки цього продукту та визначення його ціни.

Андеррайтингові процедури встановлюються в рамках загального управління страховим ризиком і передбачають виконання контрольних процедур актуаріями, які перевіряють фактичні показники збитковості. Для вдосконалення стандартів андеррайтингу використовуються різні показники ті інструменти статистичного аналізу з тим, щоб можна було покращити показники збитків та/або забезпечити належне коригування ціноутворення.

10.5.Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно з ознаками пов'язаних осіб, які наводяться в МСБО 24, пов'язаними особами в Компанії є власники та провідний управлінський персонал. Протягом 2022-2023 років до операцій з пов'язаними особами належать лише компенсаційні виплати провідному управлінському персоналу.

Протягом 2022 року компенсації провідному управлінському персоналу (президенту Товариства) в загальній сумі склали 863 тис. грн., в тому числі короткострокові виплати:

- заробітна плата – 707 тис. грн.;
- внески на соціальне забезпечення – 156 тис. грн

Протягом 2023 року компенсації провідному управлінському персоналу (президенту Товариства) в сумі склали 953 тис. грн., в тому числі короткострокові виплати:

- заробітна плата – 781 тис. грн.;
- внески на соціальне забезпечення – 172 тис. грн.

10.6. Управління капіталом

Товариство розглядає позикові засоби і власний капітал як основні джерела формування фінансових ресурсів. Завданнями управління капіталом є: забезпечення здатності Товариства продовжувати функціонувати як підприємство, що постійно діє, з метою отримання прибутків, а також забезпечення фінансування операційних потреб, капіталовкладень і стратегії розвитку Товариства. Політика Товариства по управлінню капіталом направлена на забезпечення і підтримку його оптимальної структури з метою зменшення сукупних витрат по залученню капіталу.

У 2023 році Товариство дотримувалася всіх встановлених законодавством України вимог до капіталу.

Товариство здійснює управління капіталом з метою забезпечення продовження діяльності Товариства, максимізуючи прибуток акціонерів, шляхом оптимізації співвідношення запозичених коштів і власною капіталу, зменшуючи ринкові ризики та ризики ліквідності, які впливають на загрозу подальшої діяльності

Структура капіталу Страхової компанії представлена капіталом, який включає акціонерний капітал, резерви і нерозподілений прибуток, інформація про які розкривається в звіті про зміни в капіталі.

Керівництво Товариства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризики. На основі отриманих висновків Товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також виплати дивідендів та погашення існуючих позик.

Результати розрахунку вартості чистих активів Компанії на 31.12.2022р. та 31.12.2023р. наведені нижче

Рік	Активи	Зобов'язання	Вартість чистих активів (гр. 1 – гр. 2)
31.12.2022р.	52 620	3 637	48 983
31.12.2023р.	74 927	10 340	64 587

Результати порівняння розміру вартості чистих активів з розміром статутного капіталу у відповідності до статті 155 Цивільного кодексу України наведені в таблиці нижче:

Рік	Вартість чистих активів	Статутний капітал	Різниця (гр. 2 – гр. 3)
31.12.2022р.	48 983	15 000	33 983
31.12.2023р.	64 587	15 000	49 587

За результатами господарської діяльності вартість чистих активів Товариства перевищує розмір сплаченого Статутного капіталу.

В результаті ретроспективного застосування МСФЗ, через різниці, які виникли внаслідок змін у обліковій політиці у 2023 році було здійснено коригування нерозподіленого прибутку за 2022 рік, що призвело до його зменшення на 103 тис. грн.

Зміни власний капітал зменшився на 12 через

10.7. Оцінка ефективності керівництва в управлінні економічними ресурсами

Підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом, забезпечення його раціонального використання значною мірою пов'язано з проведенням якісних змін у складі ресурсів і з підвищенням ефективності в їх управлінні. Завдання підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом полягає насамперед у вдосконаленні використання й управління ресурсами підприємства та в підвищенні їхньої цілісності.

Основним ресурсом Товариства є фінансовий ресурс у вигляді грошових коштів, отриманих в результаті формування статутного капіталу.

Підвищення ефективності використання трудових ресурсів є можливим лише за умови формування якісної системи менеджменту, що в свою чергу передбачає встановлення жорстких вимог до керівників усіх рівнів. Для реалізації цієї мети Товариством створена система вимог до працівників, які повинні їм відповідати, зокрема, наявність дипломів з вищою освітою та підтвердження рівня кваліфікації відповідними сертифікатами.

ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ТА ВВЕДЕННЯМ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ, ТА ПЛАНИ ЩОДО БЕЗПЕРЕРВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Наприкінці лютого 2022 року відбулося воєнне вторгнення Росії в Україну.

Президент України Володимир Зеленський підписав Указ № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні». Народні депутати затвердили цей документ 300 голосами. Згідно з указом, воєнний стан запроваджується з 5:30 24 лютого 2022 року.

22 лютого 2022 року Президент Росії Володимир Путін заявив, що Росія визнає незалежність регіонів на сході України – ДНР та ЛНР. Це призвело до першого пакету економічних санкцій зі сторони світової спільноти.

24 лютого 2022 року приблизно о 03:00 UTC (05:00 за київським часом, UTC+2) президент Росії Володимир Путін у попередньо записаній телевізійній трансляції заявив, що він віддав наказ про проведення «спеціальної військової операції» на сході України. Через хвилини ракетні удари завдали десятків міст по всій країні, включаючи столицю України Київ. Невдовзі українська прикордонна служба заявила, що її прикордонні пости з Росією та Білоруссю зазнали обстрілу. Російські війська почали вторгнення в Україну з Росії, Білорусі, Криму, сходу України. Президент України Володимир Зеленський негайно оголосив воєнний стан.

25 лютого 2022 року Президент України Володимир Зеленський віддав розпорядження про повну мобілізацію українських військових на 90 днів. Він повідомив, що всім українським чоловікам віком від 18 до 60 років заборонено виїжджати за межі країни.

Протягом перших двох тижнів російські окупаційні війська зосередили наступ на напрямках Київ, Харків, Чернігів, Миколаїв, Одеса, Маріуполь, але так і не змогли захопити ці міста. Зазнавши фактичної поразки на полі бою російські окупаційні війська почали знищувати інфраструктуру України включно з медичними та освітніми закладами. Світова спільнота класифікувала такі дії як воєнні злочини.

Війна в Україні призвела до трагічної загибелі людей і страждань. Хоча подальші перспективи геть невизначені, економічні наслідки вже зараз дуже серйозні: кількість біженців перевищує 2,5 мільйони, крім того, мають місце масштабні руйнування ключової інфраструктури в Україні. В результаті військових дій половина українських підприємств та суб'єктів господарювання припинили тимчасово або повністю свою діяльність.

НБУ відклав ухвалення рішення щодо зміни розміру облікової ставки. В умовах широкомасштабної збройної агресії і вимушеного запровадження адміністративних обмежень ринкові монетарні інструменти, у тому числі й облікова ставка, значно не впливають на функціонування грошово-кредитного та валютного ринків. Національний банк залишається відданим режиму інфляційного таргетування.

8 березня 2022 року Світовий банк вирішив виділити Україні додатково 723 мільйони доларів для «виходу з надзвичайної економічної ситуації». Зокрема, Рада виконавчих директорів СБ затвердила безкоштовний пакет додаткової бюджетної підтримки для України на 489 мільйонів доларів. Сюди входить позика 350 мільйонів доларів від Міжнародного банку реконструкції та розвитку, 80 млн доларів гарантій від Нідерландів та 50 млн доларів від Швеції.

Світовий банк готує ще один пакет допомоги Україні на 3 мільярди доларів, який нададуть вже в найближчі місяці, а також додаткову підтримку сусіднім країнам, що приймають українських біженців.

Також Україна отримує грантове фінансування на 134 млн доларів. З них 100 млн доларів – від Великобританії, 22 млн доларів – від Данії та ще 12 млн – від Латвії, Литви та Ісландії. Крім того, Японія додасть до пакету підтримки 100 млн доларів паралельного фінансування.

9 березня 2022 року Виконавча рада МВФ схвалила виплату 1,4 мільярда доларів (1 005,9 мільйона SDR) в межах Інструменту швидкого фінансування (RFI), щоби допомогти Україні задовольнити нагальні потреби у фінансуванні та пом'якшити економічні наслідки війни.

Збройна агресія Російської федерації та російсько-українська війна має надзвичайно значні негативні наслідки для фінансової системи та сектору фінансових установ, масштаби яких продовжують збільшуватись. Бойовими діями та масованими артобстрілами охоплено території, на які припадало більше 50% ВВП України. Багатьом підприємствам на цих територіях довелося призупинити свою роботу. Порушені транспортно-логістичні взаємозв'язки між регіонами, значної шкоди завдано інфраструктурі, постраждало багато громадян України. Все це матиме довгострокові наслідки для економіки України та сектору фінансових установ.

В той же час НБУ спростив вимоги до поточної роботи фінансових установ та відмовився від запровадження нових регуляторних вимог. Вплив війни на сектор фінансових установ проявляється через такі складові як:

- перебоїв в роботі офісів;
- скорочення кредитного портфелю через фактичне припинення нового кредитування;
- різке зниження операційного доходу (через скорочення попиту на послуги з боку клієнтів, запроваджені "кредитні канікули", обмеження валютних операцій тощо), що може мати наслідком їх операційну збитковість у середньостроковій перспективі;
- неспроможність частини позичальників обслуговувати кредити, погіршення платіжної дисципліни через припинення роботи багатьох підприємств, втрату джерел доходу фізичними особами (зокрема, біженцями), вимушену зміну місця проживання мільйонів громадян України;
- зниження величини капіталу фінансових установ через недоотримання доходів, матеріальні втрати та втрату частини кредитного портфеля.

Непередбачуваність сценаріїв подальшого розгортання воєнних дій не дає змоги точно оцінити, яка частка клієнтів зможе повернутися до нормального обслуговування кредитів і в якому часовому горизонті. Проте навіть за оптимістичного сценарію подій втрати для фінансових установ будуть суттєвими.

З огляду на ситуацію Керівництво проводить щоденний оперативний моніторинг діяльності та забезпечує швидке реагування на інциденти та зміну ситуації. Також, оцінюючи можливі сценарії розвитку подій та виходячи з територіального розташування активів, Керівництво оцінює можливі втрати, як нижчі ніж в середньому по галузі та такими, що не вплинуть на здатність продовжувати діяльність на безперервній основі.

Загальний ризик для операцій

Безпосередніми наслідками зовнішньої військової агресії є погіршення економічного середовища та поглиблення економіко-політичної невизначеності. Це принаймні може призвести до зменшення доходів та грошових потоків суб'єктів господарювання. Для низки підприємств ці питання є ще гострішими, адже ведення діяльності на окремих територіях є або вкрай ризиковим, або й зовсім неможливим. У зв'язку із цим актуалізуються питання щодо здатності підприємств виконувати свої поточні зобов'язання, дотримуватися кредитних графіків й у цілому продовжувати своє функціонування.

Підприємства зобов'язані складати фінансову звітність на підставі даних бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік та фінансова звітність ґрунтуються на принципах, визначених застосовною концептуальною основою. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів. Війна може вплинути на здатність уповноважених осіб забезпечити організацію бухгалтерського обліку та фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій. Економічні наслідки війни можуть вплинути на бухгалтерський облік та звітність компаній або груп. Вплив залежить від таких чинників як: залежність від російського чи білоруського ринків; наявність дочірніх компаній або активів в Росії, Білорусі або в зоні бойових дій; пов'язаність з особами, що перебувають під санкціями. Цей вплив потрібно регулярно переглядати, оскільки подальший розвиток, тривалість та вплив війни неможливо передбачити. Необхідно повністю дотримуватися застосовних стандартів бухгалтерського обліку (МСФЗ або ПСБО) стосовно розгляду подій після звітного періоду та оцінки безперервності діяльності.

Витрати, пов'язані з Російською агресією та введенням воєнного стану в Україні

Товариство вважає, що можливі майбутні витрати, спрямовані на подолання негативного впливу Російської агресії та введенням воєнного стану в Україні, не спричинять суттєвого впливу на фінансовий стан і фінансові результати компанії.

Оговорка щодо порушення безперервності

За попередніми оцінками керівництва Товариства, починаючи з лютого 2022 року, наслідки Російської агресії та введенням воєнного стану в Україні суттєво не вплинули на попит на послуги Товариства.

Війна з Росією може мати безпосередній вплив на діяльність Товариства, його активи та фінансові показники. Тривалість та вплив воєнного стану на дату підготовки цієї фінансової звітності залишаються невизначеними, що не дозволяє з достатнім ступенем достовірності оцінити обсяги, тривалість і тяжкість цих наслідків, а також їх вплив на фінансовий стан та результати діяльності Товариства в майбутніх періодах. Проведені Товариством заходи щодо мінімізації впливу воєнного стану на його діяльність показали готовність продовжувати діяльність в умовах невизначеності, спричиненої запровадженням воєнного стану.

10.8. Події після Балансу

При складанні фінансової звітності Товариство враховує події, що відбулися після звітної дати і відображає їх у фінансовій звітності відповідно до МСБО № 10 «Події після звітного періоду».

Не існує подій, що відбулися після 31 грудня 2023 року та до дати затвердження управлінським персоналом фінансової звітності, які вимагають коригування або розкриття у фінансовій звітності та можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан Товариства. Немає і не передбачається пред'явлення до Товариства будь-яких претензій, пов'язаних із судовими справами.

Вторгнення Росії та війна в Україні 24 лютого 2022 року влада Російської Федерації здійснила неспровокований напад на Україну. Агресія була засуджена світом та призвела до численних заходів проти Російської Федерації та у підтримку України. Станом на дату цієї фінансової звітності воєнні дії тривають, але доцільно зазначити такі події: 24 лютого 2022 року в Україні у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» на території України було введено воєнний стан. Законом України від 08.11.2023 № 3429-IX було продовжено військовий стан з 05 години 30 хвилин 16 листопада 2023 року строком на 90 діб. У банківській системі було введено обмеження на окремі види операцій, згідно Постанови №18 від 24.02.2022 року. Банки продовжують роботу з урахуванням обмежень, визначених цією постановою. Банкам забороняється проводити операції, що порушують визначені цією постановою обмеження, сприяють або можуть сприяти їх уникненню. Товариство обмежило грошові виплати до необхідних. Зокрема, Товариство продовжує податкові платежі до державного бюджету, але здійснює активне управління та контроль видатків грошових коштів з метою заощадження коштів. Товариство продовжує виплати своїм співробітникам, частково з яких залишили місце постійного проживання, але продовжують працювати віддалено. Війна призвела до значного переміщення громадян України, переважно до сусідніх країн Європейського Союзу. За оцінками, більше 5 мільйонів громадян були змушені виїхати закордон, і приблизно 9 мільйонів громадян полишили свої звичайні місця проживання. Така значна та неочікувана міграція спричинила значний тиск на трудові колективи компаній. Війна з Росією та шкода, яка завдається Україні щодня, є значним фактором невизначеності. На дату затвердження цієї фінансової звітності Товариство не може прогнозувати тривалість війни, можливість посилення її інтенсивності або вплив міграції на свою діяльність. На момент затвердження цієї фінансової звітності,

керівництво не може оцінити подальший вплив даних подій на операційну та господарську діяльність Товариства та її майбутню фінансову звітність

Президент

М.В. Зуєва